

Sisäisen tarkastuksen jaosto

Kokousaika	8.6.2023 klo 15:03 - 17:15		
Kokouspaikka	Kokoustila Tuumaus A2.122, Viitaniementie 1 A, 40720 Jyväskylä sekä Teams (T)		
Jäsenet	x Nissinen Eino Kankaanniemi Toimi	pj Vanhala Mauno vpj Luoma-aho Janne	varajäsen varajäsen
	x Hovila Sari, poistui klo 16:52	jäsen Kässä-Jokinen Saara	varajäsen
	x Lajunen Heimo	jäsen Simonen-Jokinen Terhi	varajäsen
	x Poti Jorma (T)Viitasaari Vilma, saapui klo 15:07	jäsen Kalmari Leena jäsen Forsgren Bella	varajäsen varajäsen
	X Visakorpi-Kemppainen Marika	jäsen Muotka Petteri	varajäsen
Muut läsnäolijat	x Piesanen Tuomas x Saarelainen Seija (T)Aula Maria Kaisa, saapui klo 16:10 Tollet Jan	esittelijä, sisäisen tarkastuksen päällikkö sihteeri, hallintopalvelupäällikkö aluehallituksen puheenjohtaja hyvinvointialuejohtaja	
Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus	Nissinen Eino puheenjohtaja	Seija Saarelainen sihteeri	
	Marika Visakorpi-Kemppainen pöytäkirjantarkastaja	Heimo Lajunen pöytäkirjantarkastaja	
Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävillä olo	Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 13.6.2023, ja tarkastettu pöytäkirja muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävillä Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivulla hyvaks.fi 15.6.2023.		

Kokousaika 8.6.2023 klo 15:03 - 8.6.2023 17:15

Kokouspaikka Kokoustila Tuumaus A2.122, Viitaniementie 1 A, 40720 Jyväskylä sekä Teams (T)

Käsitellyt asiat

18 § Kokouksen avaus	1
19 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
20 § Pöytäkirjan tarkastus	3
21 § Työjärjestyksen hyväksyminen	4
22 § Riskienhallintajaoston nimen muuttaminen sisäisen tarkastuksen jaostoksi ja muuttuneet tehtävät	5
23 § Sisäisen tarkastuksen kansainväliset ammattistandardit	7
- Sisäisen tarkastuksen kansainväliset standardit	9
24 § Sisäisen tarkastuksen toimintaohje	46
25 § Sisäisen tarkastuksen asemointi, tehtävät ja resurssi	47
26 § KPMG: n arviointiraportin tiivistelmä: ERP-ratkaisun tilanneselvitys	49
27 § Muut asiat	50
28 § Kokouksen päättäminen	51
Muutoksenhakuohjeet	52

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 18 **Kokouksen avaus**

Julkinen

Sisäisen tarkastuksen jaosto 8.6.2023 § 18

Selostus asiasta Jaoston puheenjohtaja Eino Nissinen avaa kokouksen.

Päätös Jaoston puheenjohtaja Eino Nissinen avasi kokouksen.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 19

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus asiasta

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 149 ja 150 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti sisäisen tarkastuksen jaoston jäsenille 01.06.2023.

**Sisäisen tarkastuksen
päällikön ehdotus**

Sisäisen tarkastuksen jaosto toteaa, että kokous on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 20

Pöytäkirjan tarkastus

Selostus asiasta

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

Sisäisen tarkastuksen päällikön ehdotus

Sisäisen tarkastuksen jaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Marika Visakorpi-Kemppaisen ja Sari Hovilan.

Asian kokouskäsittely:

Sisäisen tarkastuksen päällikkö muutti kokouksessa ehdotustaan siten, että pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Marika Visakorpi-Kemppainen ja Heimo Lajunen.

Päätös

Sisäisen tarkastuksen päällikön kokouksessa muuttama ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 21 Työjärjestyksen hyväksyminen

Selostus asiasta Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Sisäisen tarkastuksen päällikön ehdotus Sisäisen tarkastuksen jaosto hyväksyy työjärjestyksen esityksen mukaisesti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 22 Riskienhallintajaoston nimen muuttaminen sisäisen tarkastuksen jaostoksi ja muuttuneet tehtävät

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1714/00.02.04/2023

Sisäisen tarkastuksen jaosto 8.6.2023 § 22

Valmistelija(t) Sisäisen tarkastuksen päällikkö Tuomas Piesanen, p. 040 504 3844

Selostus asiasta Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.5.2023 (§ 36) riskienhallintajaoston nimen muuttamisesta sisäisen tarkastuksen jaostoksi ja jaoston muuttuneet tehtävät.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 13 §:n mukaan hyvinvointialueen toimielinorganisaatioon kuuluu aluehallituksen alainen sisäisen tarkastuksen jaosto.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 19 §:n mukaan:

Sisäisen tarkastuksen jaoston tehtävät

1. tukee aluehallitusta ja ylintä johtoa heidän toteuttaessaan omaa valvontavelvollisuuttaan
2. koordinoi hyvinvointialuekonsernissa toteutettavan sisäisen tarkastuksen
3. valvoo osaltaan, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
4. valmistelee aluehallitukselle sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen
5. esittelee hyvinvointialuejohtajalle sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman ja valtuustokauden suunnitelman
6. valmistelee aluehallitukselle toimintakertomukseen sisäisen tarkastuksen kokonaisarvion hyvinvointialueen sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan tilasta
7. arvioi riskienhallinta-, valvonta (ml. omavalvonta, ilmoituskanava)-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta.

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 13 ja § 19

Sisäisen tarkastuksen päällikön ehdotus Sisäisen tarkastuksen jaosto päättää

Sisäisen tarkastuksen jaosto

- 1) merkitä sisäisen tarkastuksen jaoston tehtävät tiedoksi,
- 2) todeta, että sisäisen tarkastuksen jaoston esittelijänä toimii sisäisen tarkastuksen päällikkö ja
- 3) sihteerinä pelastustoimialan hallintopalvelupäällikkö.

Päätös

Päätösehdotus (kohdat 1 - 3) hyväksyttiin.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 23

Sisäisen tarkastuksen kansainväliset ammattistandardit

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1730/00.02.04/2023

Sisäisen tarkastuksen jaosto 8.6.2023 § 23

Valmistelija(t) Sisäisen tarkastuksen päällikkö Tuomas Piesanen, p. 040 504 3844

Selostus asiasta

Standardien johdanto

Sisäistä tarkastusta toteutetaan monenlaisissa lainsäädännöltään tai kulttuuriltaan toisistaan poikkeavissa ympäristöissä; organisaatioissa, jotka ovat tarkoitukseltaan, kooltaan, monimuotoisuudeltaan tai rakenteeltaan erilaisia; ja lisäksi sisäisen tarkastuksen tehtäviä suorittavat joko organisaatiossa tai sen ulkopuolella työskentelevät henkilöt. Vaikka erot voivatkin vaikuttaa siihen, miten sisäistä tarkastusta kussakin ympäristössä toteutetaan, sisäisen tarkastuksen kansainvälisten standardien noudattaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta sisäinen tarkastaja ja sisäisen tarkastuksen toiminto täyttävät velvollisuutensa.

Standardien tarkoituksena on

1. ohjata kansainvälisen ammatillisen ohjeistuksen pakollisten osuuksien noudattamisessa
2. määrittää ajatusmalli moninaisten lisäarvoa tuottavien sisäisen tarkastuksen palveluiden suorittamiselle ja edistämiseksi
3. luoda pohja sisäisen tarkastuksen tuloksen arvioinnille
4. edistää parempien organisatoristen ja toiminnallisten prosessien kehittämistä.

Standardit ovat periaatteellisia ja velvoittavia sekä koostuvat

- sisäisen tarkastuksen ammattia ja sen toiminnan tuloksellisuuden arviointia koskevista ydinvaatimuksista, jotka ovat kansainvälisesti sovellettavissa organisaatioiden ja yksilöiden tasolla
- näiden standardien termejä ja käsitteitä selventävistä tulkinnoista.

Sisäisen tarkastuksen päällikön ehdotus Sisäisen tarkastuksen jaosto merkitsee sisäisen tarkastuksen kansainväliset standardit tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Sisäisen tarkastuksen kansainväliset standardit

Sisäisen tarkastuksen jaosto

1.12.2016

"Tekijänoikeuden haltija The Institute of Internal Auditors, 249 Maitland Avenue, Altamonte Springs, Florida 32701-4201, USA, on myöntänyt Sisäiset tarkastajat ry:lle luvan julkaista tämän käännöksen, joka kaikilta merkittäviltä osin sisällöltään vastaa alkuperäistä."

**SISÄISEN TARKASTUKSEN KANSAINVÄLISET AMMATTISTANDARDIT
(STANDARDIT)
INTERNATIONAL STANDARDS FOR THE PROFESSIONAL PRACTICE OF INTERNAL
AUDITING (STANDARDS)**

Introduction to the Standards

Internal auditing is conducted in diverse legal and cultural environments; for organizations that vary in purpose, size, complexity, and structure; and by persons within or outside the organization. While differences may affect the practice of internal auditing in each environment, conformance with The IIA's *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards)* is essential in meeting the responsibilities of internal auditors and the internal audit activity.

The purpose of the *Standards* is to:

1. Guide adherence with the mandatory elements of the International Professional Practices Framework.
2. Provide a framework for performing and promoting a broad range of value-added internal auditing services.
3. Establish the basis for the evaluation of internal audit performance.
4. Foster improved organizational processes and operations.

The *Standards* are a set of principles-based, mandatory requirements consisting of:

- Statements of core requirements for the professional practice of internal auditing and for evaluating the effectiveness of performance, that are internationally applicable at organizational and individual levels.
- Interpretations clarifying terms or concepts within the *Standards*.

Standardien johdanto

Sisäistä tarkastusta toteutetaan monenlaisissa lainsäädännöltään tai kulttuuriltaan toisistaan poikkeavissa ympäristöissä; organisaatioissa, jotka ovat tarkoitukseltaan, kooltaan, monimuotoisuudeltaan tai rakenteeltaan erilaisia; ja lisäksi sisäisen tarkastuksen tehtäviä suorittavat joko organisaatiossa tai sen ulkopuolella työskentelevät henkilöt. Vaikka erot voivatkin vaikuttaa siihen, miten sisäistä tarkastusta kussakin ympäristössä toteutetaan, sisäisen tarkastuksen kansainvälisten *standardien* noudattaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta sisäinen tarkastaja ja sisäisen tarkastuksen toiminto täyttävät velvollisuutensa.

Standardien tarkoituksena on

1. ohjata kansainvälisen ammatillisen ohjeistuksen pakollisten osuuksien noudattamisessa
2. määrittää ajatusmalli moninaisten lisäarvoa tuottavien sisäisen tarkastuksen palveluiden suorittamiselle ja edistämiseksi
3. luoda pohja sisäisen tarkastuksen tuloksen arvioinnille
4. edistää parempien organisatoristen ja toiminnallisten prosessien kehittämistä.

Standardit ovat periaatteellisia ja velvoittavia sekä koostuvat

- sisäisen tarkastuksen ammattia ja sen toiminnan tuloksellisuuden arviointia koskevista ydinvaatimuksista, jotka ovat kansainvälisesti sovellettavissa organisaatioiden ja yksilöiden tasolla
- näiden *standardien* termejä ja käsitteitä selventävistä tulkinnoista.

1.12.2016

The *Standards*, together with the Code of Ethics, encompass all mandatory elements of the International Professional Practices Framework; therefore, conformance with the Code of Ethics and the *Standards* demonstrates conformance with all mandatory elements of the International Professional Practices Framework.

The *Standards* employ terms as defined specifically in the Glossary. To understand and apply the *Standards* correctly, it is necessary to consider the specific meanings from the Glossary. Furthermore, the *Standards* use the word “must” to specify an unconditional requirement and the word “should” where conformance is expected unless, when applying professional judgment, circumstances justify deviation.

The *Standards* comprise two main categories: Attribute and Performance Standards. Attribute Standards address the attributes of organizations and individuals performing internal auditing. Performance Standards describe the nature of internal auditing and provide quality criteria against which the performance of these services can be measured. Attribute and Performance Standards apply to all internal audit services.

Implementation Standards expand upon the Attribute and Performance Standards by providing the requirements applicable to assurance (A) or consulting (C) services.

Assurance services involve the internal auditor’s objective assessment of evidence to provide opinions or conclusions regarding an entity, operation, function, process, system, or other subject matters. The nature and scope of an assurance engagement are determined by the internal auditor. Generally, three parties are participants in assurance services: (1) the person or group directly involved with the entity, operation, function, process, system, or other subject matter – the process owner, (2) the person or group making the assessment – the internal auditor, and (3) the person or group using the assessment – the user.

Standardit yhdessä eettisten sääntöjen kanssa kattavat kansainvälisen ammatillisen ohjeistuksen kaikki velvoittavat osuudet. Siksi eettisten sääntöjen ja *standardien* noudattaminen osoittaa kansainvälisen ammatillisen ohjeistuksen kaikkien velvoittavien osuuksien noudattamista.

Standardeissa käytetään termejä, jotka on selvennetty sanastossa. *Standardien* oikean ymmärtämisen ja soveltamisen kannalta on välttämätöntä ottaa huomioon sanastossa annetut erityismerkitykset. Lisäksi on pantava merkille, että *standardeissa* verbi "tulee [tehdä jotakin]" viittaa ehdottomaan vaatimukseen, kun taas muotoa "tulisi [tehdä jotakin]" käytetään ehdoissa, joita odotetaan noudatettavan, elleivät olosuhteet ammatillisen harkinnan perusteella puolla niistä poikkeamista.

Standardeissa on kaksi pääluokkaa: ominaisuus- ja toteutustapastandardit. Ominaisuusstandardit koskevat sisäisen tarkastuksen tehtäviä hoitavien organisaatioiden ja toimijoiden ominaispiirteitä. Toteutustapastandardit kuvaavat sisäisen tarkastuksen tehtävien luonteen ja määrittävät ne laatuvaatimukset, joihin vertaamalla näistä tehtävistä suoriutumista voidaan arvioida. Ominaisuus- ja toteutustapastandardit koskevat kaikkia sisäisen tarkastuksen tuottamia palveluja.

Soveltamisstandardit syventävät ominaisuus- ja toteutustapastandardeja ja sisältävät arviointi- ja varmistus- (A) tai konsultointipalveluita (C) koskevia vaatimuksia.

Arviointi- ja varmistuspalveluissa sisäinen tarkastaja arvioi objektiivisesti tarkastusaineistoa tuottaakseen arviot tai johtopäätökset organisaatiokokonaisuudesta, (liike)toiminnasta, toiminnosta, prosessista, järjestelmästä tai muista arvioinnin kohteena olevista asioista. Sisäinen tarkastaja määrittää arviointi- ja varmistuspalvelutoimeksiannon luonteen ja laajuuden. Arviointi- ja varmistuspalveluihin kytkeytyy yleensä kolme osapuolta: (1) suoraan organisaatiokokonaisuuteen, (liike)toimintaan, toimintoon, prosessiin, järjestelmään tai muuhun kohdeasiaan osallinen henkilö tai ryhmä eli prosessin omistaja, (2) arvioinnin toteuttava henkilö tai ryhmä eli sisäinen tarkastaja sekä (3) arviointia hyödyntävä henkilö tai ryhmä eli käyttäjä.

Consulting services are advisory in nature, and are generally performed at the specific request of an engagement client. The nature and scope of the consulting engagement are subject to agreement with the engagement client. Consulting services generally involve two parties: (1) the person or group offering the advice – the internal auditor, and (2) the person or group seeking and receiving the advice – the engagement client. When performing consulting services the internal auditor should maintain objectivity and not assume management responsibility.

The *Standards* apply to individual internal auditors and the internal audit activity. All internal auditors are accountable for conforming with the Standards related to individual objectivity, proficiency, due professional care, and the Standards relevant to the performance of their job responsibilities. Chief audit executives are additionally accountable for the internal audit activity's overall conformance with the *Standards*.

If internal auditors or the internal audit activity is prohibited by law or regulation from conformance with certain parts of the *Standards*, conformance with all other parts of the *Standards* and appropriate disclosures are needed.

If the *Standards* are used in conjunction with requirements issued by other authoritative bodies, internal audit communications may also cite the use of other requirements, as appropriate. In such a case, if the internal audit activity indicates conformance with the *Standards* and inconsistencies exist between the *Standards* and other requirements, internal auditors and the internal audit activity must conform with the *Standards* and may conform with the other requirements if such requirements are more restrictive.

The review and development of the *Standards* is an ongoing process. The International Internal Audit Standards Board engages in extensive consultation and discussion before issuing the *Standards*. This includes worldwide solicitation for public comment through the exposure draft process. All exposure drafts are posted on The IIA's website as well as being distributed to all IIA institutes.

Konsultointipalvelut ovat luonteeltaan neuvontaa, ja niitä tuotetaan yleensä toimeksiantaja-asiakkaan nimenomaisesta pyynnöstä. Konsultointitoimeksiantajan luonteesta ja laajuudesta sovitaan toimeksiantajan kanssa. Konsultointipalveluihin kytkeytyy yleensä kaksi osapuolta: (1) neuvontaa tarjoava henkilö tai ryhmä eli sisäinen tarkastaja sekä (2) neuvontaa pyytävä ja vastaanottava henkilö tai ryhmä eli toimeksiantaja-asiakas. Konsultointitehtäviä toteuttaessaan sisäisen tarkastajan tulee toimia objektiivisesti eikä hän saa ottaa päätöksentekovastuuta.

Standardit koskevat sekä sisäisiä tarkastajia että sisäisen tarkastuksen toimintoa. Jokainen sisäinen tarkastaja on vastuussa henkilökohtaista objektiivisuutta, ammattitaitoa ja ammatillista huolellisuutta koskevien standardien noudattamisesta. Sisäinen tarkastaja on lisäksi vastuussa niiden *Standardien* noudattamisesta, jotka ovat hänen tehtäviensä suorittamisen kannalta oleellisia. Sisäisen tarkastuksen johtajalla on lisäksi yleisvastuu siitä, että sisäisessä tarkastuksessa noudatetaan *standardeja*.

Jos laki tai säädös estää sisäistä tarkastajaa tai sisäisen tarkastuksen toimintoa joiltakin osin noudattamasta *standardeja*, hänen/sen on tarpeen muilta osin toimia niiden mukaan ja raportoida asianmukaisella tavalla *standardien* noudattamatta jättämisestä.

Mikäli *standardien* ohella sovelletaan muiden yleisesti hyväksytyjen tahojen asettamia vaatimuksia, niihin voidaan tarvittaessa viitata myös tarkastusraportoinnissa. Tilanteissa, joissa *standardit* ja muut vaatimukset eivät vastaa toisiaan, sisäisen tarkastajan ja sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee noudattaa *standardeja*, ja hän/se voi lisäksi noudattaa muita vaatimuksia, jos ne ovat *standardeja* tiukempia.

Standardien arvioiminen ja kehittäminen on jatkuva prosessi. Sisäisen tarkastuksen kansainvälinen ammattistandardilautakunta (the International Internal Auditing Standards Board) pyytää laajasti eri tahojen kantaa ja keskustelelee asiasta ennen *standardien* julkaisemista. Tähän liittyvät maailmanlaajuisesti esitettävät luonnosversioita koskevat kommenttipyyntö. Kaikki luonnosversiot julkaistaan IIA:n verkkosivuilla ja ne toimitetaan myös kaikille IIA:n paikallisyhdistyksille.

Sisäiset tarkastajat ry
Ammatillisten asioiden toimikunta

STANDARDIEN KÄÄNNÖS

1.12.2016

Suggestions and comments regarding the *Standards* can be sent to:

Standardeja koskevat ehdotukset ja kommentit pyydetään lähettämään seuraavaan osoitteeseen:

The Institute of Internal Auditors
Standards and Guidance
247 Maitland Avenue
Altamonte Springs, FL 32701-4201, USA
E-mail: guidance@theiia.org
Web: <http://www.theiia.org>

The Institute of Internal Auditors
Standards and Guidance
247 Maitland Avenue
Altamonte Springs, FL 32701-4201, USA
Sähköposti: guidance@theiia.org
Internet: <http://www.theiia.org>

1.12.2016

**SISÄISEN TARKASTUKSEN KANSAINVÄLISET AMMATTISTANDARDIT
(STANDARDIT)**
**INTERNATIONAL STANDARDS FOR THE PROFESSIONAL PRACTICE OF INTERNAL
AUDITING (STANDARDS)**

ATTRIBUTE STANDARDS**1000 – Purpose, Authority, and Responsibility**

The purpose, authority, and responsibility of the internal audit activity must be formally defined in an internal audit charter, consistent with the Mission of Internal Audit and the mandatory elements of the International Professional Practices Framework (the Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing, the Code of Ethics, the *Standards*, and the Definition of Internal Auditing). The chief audit executive must periodically review the internal audit charter and present it to senior management and the board for approval.

Interpretation:

The internal audit charter is a formal document that defines the internal audit activity's purpose, authority, and responsibility. The internal audit charter establishes the internal audit activity's position within the organization, including the nature of the chief audit executive's functional reporting relationship with the board; authorizes access to records, personnel, and physical properties relevant to the performance of engagements; and defines the scope of internal audit activities. Final approval of the internal audit charter resides with the board.

1000.A1 – The nature of assurance services provided to the organization must be defined in the internal audit charter. If assurances are to be provided to parties outside the organization, the nature of these assurances must also be defined in the internal audit charter.

1000.C1 – The nature of consulting services must be defined in the internal audit charter.

OMINAISUUSSTANDARDIT**1000 – Tarkoitus, toimivalta ja vastuu**

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, toimivalta ja vastuu tulee määritellä kirjallisessa sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa, joka on sisäisen tarkastuksen toiminta-ajatuksen ja kansainvälisen ammatillisen ohjeistuksen velvoittavien osuuksien (sisäisen tarkastuksen pääperiaatteiden, eettisten sääntöjen, *standardien* ja sisäisen tarkastuksen määritelmän) mukainen.. Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee säännöllisesti arvioida sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta, esitellä se ylimmälle johdolle ja antaa se hallitukselle hyväksyttäväksi.

Tulkinta:

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje on dokumentti, joka määrittelee sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoituksen, toimivallan ja vastuun. Toimintaohje määrittää sisäisen tarkastuksen aseman organisaatiossa mukaan lukien minkä luonteinen sisäisen tarkastuksen johtajan toiminnallinen raportointisuhde on hallitukseen. Lisäksi se antaa toimeksiannon toteuttamisen edellyttämien valtuutuksen saada tarpeellisia tietoja, tavata tarvittavia henkilöitä ja päästä tarkastamaan asiaan liittyvää fyysistä omaisuutta sekä määrittelee sisäisen tarkastuksen toiminnon tehtäväkentän laajuuden. Hallitus vastaa sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen lopullisesta hyväksymisestä.

1000.A1 – Organisaatiolle tarjottavien arviointi- ja varmistuspalveluiden luonne tulee määritellä kirjallisessa sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Jos arviointi- ja varmistuspalveluita tarjotaan organisaation ulkopuolisille tahoille, myös näiden palveluiden luonne tulee määritellä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

1000.C1 – Konsultointipalveluiden luonne tulee määritellä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

1010 – Recognizing Mandatory Guidance in the Internal Audit Charter

The mandatory nature of the Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing, the Code of Ethics, the *Standards*, and the Definition of Internal Auditing must be recognized in the internal audit charter. The chief audit executive should discuss the Mission of Internal Audit and the mandatory elements of the International Professional Practices Framework with senior management and the board.

1100 – Independence and Objectivity

The internal audit activity must be independent, and internal auditors must be objective in performing their work.

Interpretation:

Independence is the freedom from conditions that threaten the ability of the internal audit activity to carry out internal audit responsibilities in an unbiased manner. To achieve the degree of independence necessary to effectively carry out the responsibilities of the internal audit activity, the chief audit executive has direct and unrestricted access to senior management and the board. This can be achieved through a dual-reporting relationship. Threats to independence must be managed at the individual auditor, engagement, functional, and organizational levels.

Objectivity is an unbiased mental attitude that allows internal auditors to perform engagements in such a manner that they believe in their work product and that no quality compromises are made. Objectivity requires that internal auditors do not subordinate their judgment on audit matters to others. Threats to objectivity must be managed at the individual auditor, engagement, functional, and organizational levels.

1010 – Velvoittavan ohjeistuksen mainitseminen sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa

Sisäisen tarkastuksen pääperiaatteiden, eettisten sääntöjen, *standardien* ja sisäisen tarkastuksen määritelmän velvoittavuus tulee mainita sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Sisäisen tarkastuksen johtajan tulisi keskustella sisäisen tarkastuksen toiminta-ajatuksista ja kansainvälisen ammatillisen ohjeistuksen velvoittavista osista ylimmän johdon ja hallituksen kanssa.

1100 – Riippumattomuus ja objektiivisuus

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee olla riippumaton, ja sisäisen tarkastajan tulee olla työssään objektiivinen.

Tulkinta:

Riippumattomuus merkitsee sellaisten olosuhteiden välttämistä, jotka uhkaavat sisäisen tarkastuksen toiminnon tehtävien puolueetonta hoitamista. Jotta sisäisellä tarkastuksella olisi tehtävien tuloksellisen hoitamisen edellyttämä riittävä riippumattomuus, sisäisen tarkastuksen johtajalla on suora ja rajoittamaton keskusteluyhteys ylimpään johtoon ja hallitukseen. Tämä voidaan toteuttaa siten, että sisäisen tarkastuksen johtaja raportoi sekä ylimmälle johdolle että hallitukselle. Riippumattomuuden uhat on hallittava, koskivat ne sitten yksittäistä tarkastajaa, toimeksiantoa, toimintoa tai organisaatiota.

Objektiivisuus merkitsee puolueetonta asennoitumista, jonka ansiosta sisäinen tarkastaja voi toteuttaa toimeksiantonsa niin, että hän vilpittömästi uskoo työnsä tulokseen eikä tee työn laatuun liittyviä myönnytyksiä. Objektiivisuus edellyttää, että sisäinen tarkastaja ei anna muiden henkilöiden mielipiteiden vaikuttaa omiin arviointeihinsa tarkastusasioissa. Objektiivisuuden uhat on hallittava, koskivat ne sitten yksittäistä tarkastajaa, toimeksiantoa, toimintoa tai organisaatiota.

1110 – Organizational Independence

The chief audit executive must report to a level within the organization that allows the internal audit activity to fulfill its responsibilities. The chief audit executive must confirm to the board, at least annually, the organizational independence of the internal audit activity.

Interpretation:

Organizational independence is effectively achieved when the chief audit executive reports functionally to the board. Examples of functional reporting to the board involve the board:

- *Approving the internal audit charter;*
- *Approving the risk based internal audit plan;*
- *Approving the internal audit budget and resource plan;*
- *Receiving communications from the chief audit executive on the internal audit activity's performance relative to its plan and other matters;*
- *Approving decisions regarding the appointment and removal of the chief audit executive;*
- *Approving the remuneration of the chief audit executive; and*
- *Making appropriate inquiries of management and the chief audit executive to determine whether there are inappropriate scope or resource limitations.*

1110.A1 – The internal audit activity must be free from interference in determining the scope of internal auditing, performing work, and communicating results. The chief audit executive must disclose such interference to the board and discuss the implications.

1111 – Direct Interaction With the Board

The chief audit executive must communicate and interact directly with the board.

1110 – Organisatorinen riippumattomuus

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee raportoida sellaiselle organisaatiotasolle, että sisäisen tarkastuksen toiminnon on mahdollista täyttää velvollisuutensa. Sisäisen tarkastuksen johtajan on vähintään vuosittain annettava hallitukselle vahvistus sisäisen tarkastuksen toiminnon organisatorisesta riippumattomuudesta.

Tulkinta:

Organisatorinen riippumattomuus toteutuu tuloksellisesti silloin, kun sisäisen tarkastuksen johtaja raportoi toiminnastaan hallitukselle. Toiminnallinen raportointisuhde hallitukseen merkitsee muun muassa sitä, että hallitus

- *hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen*
- *hyväksyy sisäisen tarkastuksen riskipohjaisen toimintasuunnitelman*
- *hyväksyy sisäisen tarkastuksen budjetin ja resurssisuunnitelman*
- *saa sisäisen tarkastuksen johtajalta raportit sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman toteutumisesta ja muista asioista*
- *vahvistaa sisäisen tarkastuksen johtajan nimittämistä ja erottamista koskevat päätökset*
- *vahvistaa sisäisen tarkastuksen johtajalle annettavan korvauksen,*
- *pyytää johdolta ja sisäisen tarkastuksen johtajalta asianmukaisia selvityksiä sen määrittämiseksi, onko sisäisen tarkastuksen toiminnan laajuutta tai resursseja epätarkoituksenmukaisesti rajoitettu.*

1110.A1 – Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee voida vapaasti päättää sisäisen tarkastuksen tehtäväkentän laajuudesta, suorittaa tehtävänsä ja raportoida tulokset. Muussa tapauksessa sisäisen tarkastuksen johtajan tulee raportoida vapautta rajoittavista tekijöistä hallitukselle ja keskustella niiden vaikutuksista.

1111 – Suora yhteydenpito hallituksen kanssa

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee viestiä suoraan hallitukselle ja olla sen kanssa suorassa yhteydenpidossa.

1112 – Chief Audit Executive Roles Beyond Internal Auditing

Where the chief audit executive has or is expected to have roles and/or responsibilities that fall outside of internal auditing, safeguards must be in place to limit impairments to independence or objectivity.

Interpretation:

The chief audit executive may be asked to take on additional roles and responsibilities outside of internal auditing, such as responsibility for compliance or risk management activities. These roles and responsibilities may impair, or appear to impair, the organizational independence of the internal audit activity or the individual objectivity of the internal auditor. Safeguards are those oversight activities, often undertaken by the board, to address these potential impairments, and may include such activities as periodically evaluating reporting lines and responsibilities and developing alternative processes to obtain assurance related to the areas of additional responsibility.

1120 – Individual Objectivity

Internal auditors must have an impartial, unbiased attitude and avoid any conflict of interest.

Interpretation:

Conflict of interest is a situation in which an internal auditor, who is in a position of trust, has a competing professional or personal interest. Such competing interests can make it difficult to fulfill his or her duties impartially. A conflict of interest exists even if no unethical or improper act results. A conflict of interest can create an appearance of impropriety that can undermine confidence in the internal auditor, the internal audit activity, and the profession. A conflict of interest could impair an individual's ability to perform his or her duties and responsibilities objectively.

1130 – Impairment to Independence or Objectivity

If independence or objectivity is impaired in fact or appearance, the details of the impairment must be disclosed to appropriate parties. The nature of the disclosure will depend upon the impairment.

1112 – Sisäisen tarkastuksen johtajan roolit sisäisen tarkastuksen ulkopuolella

Mikäli sisäisen tarkastuksen johtajalla on tai odotetaan olevan sisäisen tarkastuksen ulkopuolisia rooleja tai vastuita, riippumattomuus ja objektiivisuus on turvattava varokeinoin.

Tulkinta:

Sisäisen tarkastuksen johtajaa saatetaan pyytää sisäisen tarkastuksen toiminnon ulkopuolisiin lisätehtäviin tai -vastuisiin, esimerkiksi vaatimuksenmukaisuuden tai riskienhallinnan tehtäviin. Nämä roolit tai vastuut voivat vaarantaa tai näyttää vaarantavan sisäisen tarkastuksen toiminnon organisatorisen riippumattomuuden tai sisäisen tarkastajan objektiivisuuden. Riippumattomuuden tai objektiivisuuden mahdollisen vaarantumisen takia otetaan käyttöön varotoimia, usein hallituksen toteuttamana. Näihin varotoimiin kuuluvat esimerkiksi raportointisuhteiden ja vastuiden säännöllinen arviointi sekä sellaisten vaihtoehtoisten prosessien kehittäminen, joilla varmennetaan alueet, joita tässä tarkoitettua lisävastuuta koskevat.

1120 – Henkilökohtainen objektiivisuus

Sisäisen tarkastajan tulee olla puolueeton ja tasapuolinen, ja hänen tulee välttää kaikkia eturistiriitoja.

Tulkinta:

Eturistiriita on tilanne, jossa sisäisellä tarkastajalla - joka toimii luottamusta edellyttävässä asemassa - on kilpailevia ammatillisia tai henkilökohtaisia etuja. Tällaisessa tilanteessa hänen voi olla vaikeaa täyttää velvollisuutensa puolueettomasti. Eturistiriita voi olla olemassa, vaikka se ei johtaisikaan mihinkään epäeettiseen tai sopimattomaan toimintaan. Eturistiriita voi synnyttää mielikuvan epäsovivasta toiminnasta, mikä voi horjuttaa luottamusta sisäiseen tarkastajaan, sisäisen tarkastuksen toimintoon tai ammattiin. Eturistiriita saattaa heikentää henkilön kykyä suorittaa tehtävänsä ja velvollisuutensa objektiivisesti.

1130 – Riippumattomuuden tai objektiivisuuden heikentyminen

Mikäli riippumattomuus tai objektiivisuus on heikentynyt tosiasiallisesti tai se näyttää heikentyneen, tästä tulee raportoida yksityiskohtaisesti asianosaisille. Selvityksen luonne määräytyy tapauskohtaisesti.

Interpretation:

Impairment to organizational independence and individual objectivity may include, but is not limited to, personal conflict of interest, scope limitations, restrictions on access to records, personnel, and properties, and resource limitations, such as funding.

The determination of appropriate parties to which the details of an impairment to independence or objectivity must be disclosed is dependent upon the expectations of the internal audit activity's and the chief audit executive's responsibilities to senior management and the board as described in the internal audit charter, as well as the nature of the impairment.

1130.A1 – Internal auditors must refrain from assessing specific operations for which they were previously responsible. Objectivity is presumed to be impaired if an internal auditor provides assurance services for an activity for which the internal auditor had responsibility within the previous year.

1130.A2 – Assurance engagements for functions over which the chief audit executive has responsibility must be overseen by a party outside the internal audit activity.

1130.A3 – The internal audit activity may provide assurance services where it had previously performed consulting services, provided the nature of the consulting did not impair objectivity and provided individual objectivity is managed when assigning resources to the engagement.

1130.C1 – Internal auditors may provide consulting services relating to operations for which they had previous responsibilities.

1130.C2 – If internal auditors have potential impairments to independence or objectivity relating to proposed consulting services, disclosure must be made to the engagement client prior to accepting the engagement.

1200 – Proficiency and Due Professional Care
Engagements must be performed with proficiency and due professional care.

Tulkinta:

Organisatorisen riippumattomuuden tai henkilökohtaisen objektiivisuuden heikentyminen voi johtua muun muassa henkilökohtaisista eturistiriidoista, tehtäväkentän rajoituksista, (taloudellisten) voimavarojen rajallisuudesta sekä rajoituksista, jotka koskevat tiedon saantia taikka henkilöstön tai omaisuuden käytettävyyttä.

Se, kenelle riippumattomuuden tai objektiivisuuden heikentymisestä tulee raportoida, riippuu paitsi heikentymisen luonteesta myös siitä, miten sisäisen tarkastuksen toiminnolle asetetut odotukset ja sisäisen tarkastuksen johtajan vastuut ylimmälle johdolle ja hallitukselle on kuvattu sisäisen tarkastuksen toimintaohjeissa.

1130.A1 – Sisäisen tarkastajan tulee pidättäytyä arvioimasta sellaisia toimintoja, joista hän on ollut aikaisemmin vastuussa. Objektiivisuuden katsotaan vaarantuvan, mikäli sisäinen tarkastaja arvioi toimintoja, joista hän on ollut vastuussa viimeksi kuluneen vuoden aikana.

1130.A2 – Sisäisen tarkastuksen toiminnon ulkopuolisen tahon tulee valvoa sisäisen tarkastuksen johtajan vastuualuetta koskevia arviointi- ja varmistustoimeksiantoja.

1130.A3 – Sisäisen tarkastuksen toiminto voi tuottaa arviointi- ja varmistuspalveluita alueella, jossa se aiemmin on tuottanut konsultointipalveluja, mikäli konsultoinnin luonne ei ole vaarantanut objektiivisuutta ja kunhan yksittäisen tarkastajan objektiivisuudesta huolehditaan toimeksiantoa resursoitaessa.

1130.C1 – Sisäinen tarkastaja saa tarjota aikaisemmin vastuullaan olleisiin toimintoihin liittyviä konsultointipalveluja.

1130.C2 – Jos sisäisen tarkastajan riippumattomuus tai objektiivisuus mahdollisesti heikkenevät ehdotetun konsultointipalvelun suhteen, tästä on tehtävä toimeksiantajalle selkoa ennen toimeksiannon vastaanottamista.

1200 – Ammattitaito ja ammatillinen huolellisuus
Sisäisen tarkastuksen toimeksiannot tulee suorittaa ammattitaitoisesti ja ammatillisella huolellisuudella.

1.12.2016

1210 – Proficiency

Internal auditors must possess the knowledge, skills, and other competencies needed to perform their individual responsibilities. The internal audit activity collectively must possess or obtain the knowledge, skills, and other competencies needed to perform its responsibilities.

Interpretation:

Proficiency is a collective term that refers to the knowledge, skills, and other competencies required of internal auditors to effectively carry out their professional responsibilities. It encompasses consideration of current activities, trends, and emerging issues, to enable relevant advice and recommendations. Internal auditors are encouraged to demonstrate their proficiency by obtaining appropriate professional certifications and qualifications, such as the Certified Internal Auditor designation and other designations offered by The Institute of Internal Auditors and other appropriate professional organizations.

1210.A1 – The chief audit executive must obtain competent advice and assistance if the internal auditors lack the knowledge, skills, or other competencies needed to perform all or part of the engagement.

1210.A2 – Internal auditors must have sufficient knowledge to evaluate the risk of fraud and the manner in which it is managed by the organization, but are not expected to have the expertise of a person whose primary responsibility is detecting and investigating fraud.

1210.A3 – Internal auditors must have sufficient knowledge of key information technology risks and controls and available technology-based audit techniques to perform their assigned work. However, not all internal auditors are expected to have the expertise of an internal auditor whose primary responsibility is information technology auditing.

1210.C1 – The chief audit executive must decline the consulting engagement or obtain competent advice and assistance if the internal auditors lack the knowledge, skills, or other competencies needed to perform all or part of the engagement.

1210 – Ammattitaito

Sisäisellä tarkastajalla tulee olla omien yksittäisten tehtäviensä suorittamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja muu pätevyys. Sisäisen tarkastuksen toiminnolla tulee kokonaisuutena olla tai sen tulee hankkia tehtäviensä suorittamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja muu pätevyys.

Tulkinta:

Ammattitaito on kokonaiskäsite, joka viittaa sisäiseltä tarkastajalta edellytettävään tietoon, taitoon ja muuhun pätevyyteen, jonka avulla hän voi tuloksellisesti suoriutua ammatillisista velvoitteistaan. Ammattitaitoon kuuluu kyky ottaa huomioon nykyiset toiminnot, kehityssuunnat ja uudet esiin nousevat asiat, mikä mahdollistaa merkityksellisten neuvojen ja suositusten antamisen. On suositeltavaa, että sisäinen tarkastaja osoittaa pätevyytensä asianmukaisin todistuksin ja tutkinnoin. Hän voi esimerkiksi hankkia IIA:n tai muun ammatillisen järjestön antaman todistuksen sisäisen tarkastajan muodollisesta pätevyydestä (CIA) tai vastaavan nimityksen.

1210.A1 – Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee hankkia asiantuntevaa neuvontaa ja apua, jos sisäisiltä tarkastajilta puuttuu toimeksiantokokonaisuuden tai sen yksittäisen osan edellyttämät tiedot, taidot tai muu pätevyys.

1210.A2 – Sisäisellä tarkastajalla tulee olla väärinkäytösriskin ja sen hallinnan arvioinnin edellyttämä riittävä asiantuntemus, mutta hänellä ei tarvitse olla sellaisen henkilön erityisosaamista, jonka pääasiallisena tehtävänä on havaita ja tutkia väärinkäytöksiä.

1210.A3 – Sisäisen tarkastajan tulee tuntea riittävässä määrin tärkeimmät tietotekniikkaan liittyvät riskit ja valvontamenettelyt sekä käytettävissä olevat tekniikkaan perustuvat tarkastusmenettelyt suorittaakseen hänelle määrätty tehtävät. Kaikilla sisäisillä tarkastajilla ei kuitenkaan tarvitse olla sellaisen sisäisen tarkastajan erityisosaamista, jonka pääasiallisena tehtävänä on tietotekniikan tarkastus.

1210.C1 – Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee kieltäytyä konsultointitoimeksiannosta tai hankkia asiantuntevaa neuvontaa ja apua, jos sisäisiltä tarkastajilta puuttuvat toimeksiannon tai sen yksittäisen osan edellyttämät tiedot, taidot tai muu pätevyys.

1.12.2016

1220 – Due Professional Care

Internal auditors must apply the care and skill expected of a reasonably prudent and competent internal auditor. Due professional care does not imply infallibility.

1220.A1 – Internal auditors must exercise due professional care by considering the:

- Extent of work needed to achieve the engagement's objectives;
- Relative complexity, materiality, or significance of matters to which assurance procedures are applied;
- Adequacy and effectiveness of governance, risk management, and control processes;
- Probability of significant errors, fraud, or non-compliance; and
- Cost of assurance in relation to potential benefits.

1220.A2 – In exercising due professional care internal auditors must consider the use of technology-based audit and other data analysis techniques.

1220.A3 – Internal auditors must be alert to the significant risks that might affect objectives, operations, or resources. However, assurance procedures alone, even when performed with due professional care, do not guarantee that all significant risks will be identified.

1220.C1 – Internal auditors must exercise due professional care during a consulting engagement by considering the:

- Needs and expectations of clients, including the nature, timing, and communication of engagement results;
- Relative complexity and extent of work needed to achieve the engagement's objectives; and
- Cost of the consulting engagement in relation to potential benefits.

1230 – Continuing Professional Development

Internal auditors must enhance their knowledge, skills, and other competencies through continuing professional development.

1220 – Ammatillinen huolellisuus

Sisäisen tarkastajan tulee osoittaa sellaista huolellisuutta ja taitoa, jota harkitsevalta ja pätevältä sisäiseltä tarkastajalta voidaan kohtuudella odottaa. Ammatillinen huolellisuus ei tarkoita erehtymättömyyttä.

1220.A1 – Sisäisen tarkastajan tulee noudattaa ammatillista huolellisuutta niin, että hän arvioi

- toimeksiannon tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavan työn laajuuden
- arviointi- ja varmistusmenettelyjen kohteiden suhteellisen monimutkaisuuden, olennaisuuden tai merkittävyyden
- johtamis- ja hallinto- sekä riskienhallinta- ja valvontaprosessien riittävyden ja tuloksellisuuden
- merkittävien virheiden, väärinkäytösten tai säästöjen, määräysten ja sopimusten vastaisen toiminnan todennäköisyyden
- arviointi- ja varmistustehtävän kustannusten suhdetta mahdollisiin hyötyihin.

1220.A2 – Noudattaessaan ammatillista huolellisuutta sisäisen tarkastajan tulee harkita teknologia-pohjaisten tarkastus- tai muiden tietoanalyysitekniikoiden käyttöä.

1220.A3 – Sisäisen tarkastajan tulee olla valmis havaitsemaan merkittävät riskit, jotka voivat vaikuttaa tavoitteisiin, toimintoihin tai resursseihin. Arviointi- ja varmistustoimenpiteet eivät ammatillisella huolellisuudellakaan toteutettuina yksin takaa, että kaikki merkittävät riskit tunnistetaan.

1220.C1 – Sisäisen tarkastajan tulee noudattaa ammatillista huolellisuutta konsultointitoimeksiantoa toteuttaessaan niin, että hän arvioi

- toimeksiantajan tarpeet ja odotukset, mukaan lukien ne, jotka koskevat toimeksiannon tulosten luonnetta, ajoitusta ja raportointia
- sen työn suhteellisen monimutkaisuuden ja laajuuden, joka on tarpeen tehtävän tavoitteiden saavuttamiseksi
- konsultointitehtävän kustannukset suhteessa mahdollisiin hyötyihin.

1230 – Jatkuva ammatillinen kehittyminen

Sisäisen tarkastajan tulee lisätä tietojään, taitojään ja muuta pätevyyttään jatkuvan ammattitaidon kehittämisen kautta.

1.12.2016

1300 – Quality Assurance and Improvement Program

The chief audit executive must develop and maintain a quality assurance and improvement program that covers all aspects of the internal audit activity.

Interpretation:

A quality assurance and improvement program is designed to enable an evaluation of the internal audit activity's conformance with Standards and an evaluation of whether internal auditors apply the Code of Ethics. The program also assesses the efficiency and effectiveness of the internal audit activity and identifies opportunities for improvement. The chief audit executive should encourage board oversight in the quality assurance and improvement program.

1310 – Requirements of the Quality Assurance and Improvement Program

The quality assurance and improvement program must include both internal and external assessments.

1311 – Internal Assessments

Internal assessments must include:

- Ongoing monitoring of the performance of the internal audit activity
- Periodic self-assessments or assessments by other persons within the organization with sufficient knowledge of internal audit practices.

Interpretation:

Ongoing monitoring is an integral part of the day-to-day supervision, review, and measurement of the internal audit activity. Ongoing monitoring is incorporated into the routine policies and practices used to manage the internal audit activity and uses processes, tools, and information considered necessary to evaluate conformance with Code of Ethics and the Standards.

Periodic assessments are conducted to evaluate conformance with the Code of Ethics, and the Standards.

Sufficient knowledge of internal audit practices requires at least an understanding of all elements of the International Professional Practices Framework.

1300 – Laadun varmistus- ja kehittämisohjelma

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee kehittää laadun varmistus- ja kehittämisohjelma sekä ylläpitää sitä. Ohjelman on katettava kaikki sisäisen tarkastuksen toiminnon osa-alueet.

Tulkinta:

Laadun varmistus- ja kehittämisohjelman tarkoitus on arvioida, kuinka hyvin sisäisen tarkastuksen toiminto noudattaa standardeja sekä noudattavatko sisäiset tarkastajat eettisiä sääntöjä. Lisäksi ohjelma arvioi sisäisen tarkastuksen toiminnon tehokkuutta ja tuloksellisuutta sekä tunnistaa kehityskohteita. Sisäisen tarkastuksen johtajan tulisi rohkaista hallitusta valvomaan laadun varmistus- ja arviointiohjelman.

1310 – Laadun varmistus- ja kehittämisohjelman vaatimukset

Laadun varmistus- ja kehittämisohjelmaan tulee sisällyttää sekä sisäiset että ulkoiset arvioinnit.

1311 – Sisäiset arvioinnit

Sisäisten arviointien tulee käsittää

- sisäisen tarkastuksen toiminnon jatkuvan seurannan
- säännöllisin väliajoin tehtävät itsearvioinnit tai arvioinnit muiden sellaisten organisaatioon kuuluvien henkilöiden tekeminä, jotka tuntevat riittävässä määrin sisäisen tarkastuksen toimintatapoja.

Tulkinta:

Jatkuva seuranta on sisäisen tarkastuksen toiminnon päivittäisen ohjauksen, arvioinnin ja mittaamisen keskeinen osa. Jatkuva seuranta sisältyy niihin toimintaperiaatteisiin ja käytäntöihin, joilla sisäisen tarkastuksen toimintoa johdetaan. Seurannassa hyödynnetään niitä prosesseja, työkaluja ja informaatiota, joita tarvitaan arvioitaessa eettisten sääntöjen ja standardien noudattamista.

Säännöllisesti tehtävissä arvioinneissa tarkastellaan, noudatetaanko toiminnassa eettisiä sääntöjä ja standardeja.

Sisäisen tarkastuksen toimintatapojen riittävä tuntemus edellyttää, että arvioija vähintäänkin ymmärtää kaikki kansainvälisen ammatillisten käytäntöjen ajatusmallin osat.

1312 – External Assessments

External assessments must be conducted at least once every five years by a qualified, independent assessor or assessment team from outside the organization. The chief audit executive must discuss with the board:

- The form and frequency of external assessments
- The qualifications and independence of the external assessor or assessment team, including any potential conflict of interest.

Interpretation:

External assessments may be accomplished through a full external assessment, or a self-assessment with independent external validation. The external assessor must conclude as to conformance with the Code of Ethics and the Standards; the external assessment may also include operational or strategic comments.

A qualified assessor or assessment team demonstrates competence in two areas: the professional practice of internal auditing and the external assessment process. Competence can be demonstrated through a mixture of experience and theoretical learning. Experience gained in organizations of similar size, complexity, sector or industry, and technical issues is more valuable than less relevant experience. In the case of an assessment team, not all members of the team need to have all the competencies; it is the team as a whole that is qualified. The chief audit executive uses professional judgment when assessing whether an assessor or assessment team demonstrates sufficient competence to be qualified.

An independent assessor or assessment team means not having either an actual or perceived conflict of interest and not being a part of, or under the control of, the organization to which the internal audit activity belongs. The chief audit executive should encourage board oversight in the external assessment to reduce perceived or potential conflict of interest.

1312 – Ulkoiset arvioinnit

Pätevän ja riippumattoman, organisaation ulkopuolisen arvioijan tai arviointiryhmän tulee toteuttaa ulkoinen arviointi vähintään kerran viidessä vuodessa. Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee keskustella hallituksen kanssa

- ulkoisen arvioinnin toteutustavasta ja -tiheydestä
- ulkoisen arvioijan tai arviointiryhmän pätevyysvaatimuksista ja riippumattomuudesta, mukaan lukien mahdollisista eturistiriidoista.

Tulkinta:

Ulkoinen arviointi voidaan toteuttaa kokonaan ulkopuolisen tahon tekemänä tai riippumattoman ulkopuolisen tahon varmistamana itsearviointina. Ulkopuolisen arvioijan on lausuttava johtopäätöksensä siitä, miten hyvin eettisiä sääntöjä ja standardeja noudatetaan. Ulkopuolisessa arvioinnissa voidaan käsitellä myös toiminnallisia ja strategisia kysymyksiä.

Pätevä arvioija tai arviointiryhmä osoittaa kelpoisuutensa kahdella alueella: sisäisen tarkastuksen ammattitaidossa ja ulkoisessa arviointiprosessissa. Pätevyys voidaan näyttää kokemuksen ja teorian yhdistelmänä. Erityisen arvokasta on kokemus, joka on kertynyt samankokoisista tai rakenteeltaan samanlaisista organisaatioista, samalta sektorilta tai toimialalta sekä teknisistä kysymyksistä. Arviointiryhmän jokaisen jäsenen ei tarvitse olla pätevä kaikilla alueilla vaan ryhmän tulee kokonaisuutena olla pätevä. Sisäisen tarkastuksen johtaja käyttää ammatillista harkintaa arvioidessaan, onko arvioija tai arviointiryhmä riittävän pätevä.

Riippumattomuus merkitsee sitä, ettei arvioijalla tai arviointiryhmällä ole todellisia eikä mahdollisia eturistiriitoja suhteessa siihen organisaatioon, jonka sisäisen tarkastuksen toiminnosta arvioinnissa on kysymys ja ettei arvioija tai arviointiryhmä kuulu ao. organisaatioon eikä ole tämän määräysvallassa. Sisäisen tarkastuksen johtajan tulisi rohkaista hallitusta valvomaan ulkoisen arvioinnin toteutusta todellisen tai mahdollisen eturistiriidan pienentämiseksi.

1320 – Reporting on the Quality Assurance and Improvement Program

- The chief audit executive must communicate the results of the quality assurance and improvement program to senior management and the board. Disclosure should include: The scope and frequency of both the internal and external assessments.
- The qualifications and independence of the assessor(s) or assessment team, including potential conflicts of interest.
- Conclusions of assessors.
- Corrective action plans.

Interpretation:

The form, content, and frequency of communicating the results of the quality assurance and improvement program is established through discussions with senior management and the board and considers the responsibilities of the internal audit activity and chief audit executive as contained in the internal audit charter. To demonstrate conformance with the Code of Ethics, and the Standards, the results of external and periodic internal assessments are communicated upon completion of such assessments and the results of ongoing monitoring are communicated at least annually. The results include the assessor's or assessment team's evaluation with respect to the degree of conformance.

1321– Use of “Conforms with the International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing”

Indicating that the internal audit activity conforms with the *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing* is appropriate only if supported by the results of the quality assurance and improvement program.

Interpretation:

The internal audit activity conforms with the Code of Ethics and the Standards when it achieves the outcomes described therein. The results of the quality assurance and improvement program include the results of both internal and external assessments. All internal audit activities will have the results of internal assessments. Internal audit activities in existence for at least five years will also have the results of external assessments.

1320 – Laadun varmistus- ja kehittämisohjelmaa koskeva raportointi

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee raportoida laadun varmistus- ja kehittämisohjelman tulokset organisaation ylimmälle johdolle ja hallitukselle. Raportoinnin tulee kattaa

- sekä sisäisten että ulkoisten arviointien laajuus ja tiheys
- arvioijien tai arviointiryhmän pätevyys ja riippumattomuus, mukaan lukien mahdolliset eturistiriidat
- arvioijien johtopäätökset
- suunnitelmat korjaaviksi toimenpiteiksi.

Tulkinta:

Laadun varmistus- ja kehittämisohjelman tulosten raportoinnin muoto, sisältö ja tiheys määritellään ylimmän johdon ja hallituksen kanssa käytävissä keskusteluissa. Siinä otetaan huomioon sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa kuvatut sisäisen tarkastuksen toiminnon ja sisäisen tarkastuksen johtajan velvollisuudet. Sen osoittamiseksi, että sisäinen tarkastus noudattaa eettisiä sääntöjä ja standardeja, ulkoisten sekä säännöllisesti toteutettavien sisäisten arviointien tulokset raportoidaan ao. arviointien valmistuttua. Jatkuvan seurannan tulokset raportoidaan vähintään vuosittain. Tuloksiin sisältyy arvioijan tai arviointiryhmän johtopäätös siitä, missä määrin sisäinen tarkastus noudattaa sisäisen tarkastuksen määritelmää, eettisiä sääntöjä ja standardeja.

1321 – “Noudatetaan sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja” -maininnan käyttö

Sisäisen tarkastuksen toiminnon voidaan todeta noudattavan sisäisen tarkastuksen *kansainvälisiä ammattistandardeja* ainoastaan, jos laadun varmistus- ja kehittämisohjelman tulokset tukevat toteamusta.

Tulkinta:

Sisäisen tarkastuksen toiminto noudattaa eettisiä sääntöjä ja standardeja, kun se saavuttaa niissä kuvatut vaatimukset. Laadun varmistus- ja kehittämisohjelman tulokset perustuvat sisäisiin laadunarviointeihin (koskee kaikkia sisäisen tarkastuksen toimintoja) ja ulkoisiin laadunarviointeihin (koskee vähintään viisi vuotta vanhoja sisäisen tarkastuksen toimintoja).

1322– Disclosure of Nonconformance

When nonconformance with the Code of Ethics or the *Standards* impacts the overall scope or operation of the internal audit activity, the chief audit executive must disclose the nonconformance and the impact to senior management and the board.

1322 – Standardien noudattamatta jättämisestä ilmoittaminen

Kun eettisten sääntöjen tai *standardien* vaatimusten täyttämättä jääminen vaikuttaa sisäisen tarkastuksen toiminnon tehtäväkentän laajuuteen tai toimintaan, sisäisen tarkastuksen johtajan tulee ilmoittaa tästä organisaation ylimmälle johdolle ja hallitukselle.

1.12.2016

PERFORMANCE STANDARDS**2000 – Managing the Internal Audit Activity**

The chief audit executive must effectively manage the internal audit activity to ensure it adds value to the organization.

Interpretation:

The internal audit activity is effectively managed when:

- *It achieves the purpose and responsibility included in the internal audit charter.*
- *It conforms with the Standards.*
- *Its individual members conform with the Code of Ethics and the Standards.*

The internal audit activity adds value to the organization and its stakeholders when it considers strategies, objectives, and risks; strives to offer ways to enhance governance, risk management and control processes; and objectively provides relevant assurance.

2010 – Planning

The chief audit executive must establish a risk-based plan to determine the priorities of the internal audit activity, consistent with the organization's goals.

Interpretation:

To develop the risk-based plan, the chief audit executive consults with senior management and the board and obtains an understanding of the organization's strategies, key business objectives, associated risks, and risk management processes. The chief audit executive must review and adjust the plan, as necessary, in response to changes in the organization's business, risks, operations, programs, systems, and controls.

2010.A1 – The internal audit activity's plan of engagements must be based on a documented risk assessment, undertaken at least annually. The input of senior management and the board must be considered in this process.

2010.A2 – The chief audit executive must identify and consider the expectations of senior management, the board, and other stakeholders for internal audit opinions and other conclusions.

TOTEUTUSTAPASTANDARDIT**2000 – Sisäisen tarkastuksen johtaminen**

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee johtaa sisäisen tarkastuksen toimintoa tuloksellisesti varmistaakseen lisäarvon tuottamisen organisaatiolle.

Tulkinta:

Sisäisen tarkastuksen toimintoa johdetaan tuloksellisesti, kun

- *se saavuttaa toimintaohjeessa määritellyn tarkoituksensa ja vastuunsa*
- *se noudattaa standardeja*
- *siihen kuuluvat henkilöt toimivat eettisten sääntöjen ja standardien mukaisesti.*

Sisäisen tarkastuksen toiminto tuottaa lisäarvoa organisaatiolle ja sen sidosryhmille kun se ottaa huomioon strategiat, tavoitteet ja riskit, pyrkii tarjoamaan toimenpiteitä johtamis- ja hallinto- sekä riskienhallinta- ja valvontaprosessien kehittämiseksi ja kun se tuottaa objektiivisesti merkityksellisiä arviointi- ja varmistuspalveluita.

2010 – Suunnittelu

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee laatia riskiperusteinen suunnitelma, jossa sisäisen tarkastuksen toiminnon tehtävät asetetaan tärkeysjärjestykseen organisaation päämäärien mukaisesti.

Tulkinta:

Riskiperusteisen suunnitelman laatimiseksi sisäisen tarkastuksen johtaja keskustelee ylimmän johdon ja hallituksen kanssa saadakseen käsityksen organisaation strategioista, liiketoiminnan päätavoitteista, niihin liittyvistä riskeistä ja riskienhallintaprosesseista. Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee tarvittaessa arvioida ja muokata suunnitelmaa, mikäli organisaation liiketoiminnassa, riskeissä, toiminnoissa, hankkeissa, järjestelmissä tai sisäisissä valvontatoimissa tapahtuu muutoksia.

2010.A1 – Sisäisen tarkastuksen toiminnon toimintasuunnitelman tulee perustua vähintään kerran vuodessa tehtyyn dokumentoituun riskiarviointiin. Organisaation ylimmän johdon ja hallituksen näkemykset tulee ottaa huomioon tässä suunnittelussa.

2010.A2 - Sisäisen tarkastuksen johtajan on tunnistettava ja otettava huomioon ylimmän johdon, hallituksen ja muiden sidosryhmien tarpeet koskien sisäisen tarkastuksen kannanottoja ja johtopäätöksiä.

1.12.2016

2010.C1 – The chief audit executive should consider accepting proposed consulting engagements based on the engagement's potential to improve management of risks, add value, and improve the organization's operations. Accepted engagements must be included in the plan.

2020 – Communication and Approval

The chief audit executive must communicate the internal audit activity's plans and resource requirements, including significant interim changes, to senior management and the board for review and approval. The chief audit executive must also communicate the impact of resource limitations.

2030 – Resource Management

The chief audit executive must ensure that internal audit resources are appropriate, sufficient, and effectively deployed to achieve the approved plan.

Interpretation:

Appropriate refers to the mix of knowledge, skills, and other competencies needed to perform the plan. Sufficient refers to the quantity of resources needed to accomplish the plan. Resources are effectively deployed when they are used in a way that optimizes the achievement of the approved plan.

2040 – Policies and Procedures

The chief audit executive must establish policies and procedures to guide the internal audit activity.

Interpretation:

The form and content of policies and procedures are dependent upon the size and structure of the internal audit activity and the complexity of its work.

2050 – Coordination and Reliance

The chief audit executive should share information, coordinate activities and consider relying upon the work of other internal and external assurance and consulting service providers to ensure proper coverage and minimize duplication of efforts.

2010.C1 – Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee harkita ehdotettujen konsultointitoimeksiantojen hyväksymistä sen perusteella, parantavatko ne organisaation riskienhallintaa, tuottavatko ne lisäarvoa ja kehittävätkö ne organisaation toimintoja. Hyväksytyt konsultointitehtävät tulee sisällyttää sisäisen tarkastuksen toiminnon toimintasuunnitelmaan.

2020 – Suunnitelmien raportointi ja hyväksyminen

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee raportoida sisäisen tarkastuksen toiminnon toimintasuunnitelmat ja resurssitarpeet – myös merkittävät suunnittelukauden aikaiset muutokset – organisaation ylimmälle johdolle ja hallitukselle tarkasteltavaksi ja hyväksyttäväksi. Hänen tulee raportoida myös resurssirajoitusten vaikutukset.

2030 – Resurssien hallinta

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee varmistaa, että sisäisen tarkastuksen resurssit ovat tarkoituksenmukaiset, riittävät ja tuloksellisesti hyödynnetyt hyväksytyyn suunnitelman toteuttamiseksi.

Tulkinta:

"Tarkoituksenmukaisuus" viittaa suunnitelman toteuttamisen edellyttämään asiantuntemuksen, taitojen ja muun pätevyyden yhdistelmään. "Riittävyys" viittaa suunnitelman toteuttamiseksi tarvittavien resurssien määrään. Resursseja hyödynnetään tuloksellisesti, kun niitä käytetään optimaalisesti hyväksytyyn suunnitelman toteuttamiseksi.

2040 – Toimintaperiaatteet ja menettelytavat

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee luoda toimintaperiaatteet ja menettelytavat sisäisen tarkastuksen toiminnon ohjaamiseksi.

Tulkinta:

Toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen muoto ja sisältö määräytyvät sen mukaan, minkä kokoisesta sisäisen tarkastuksen toiminnosta on kysymys, mikä on sen rakenne ja kuinka monimuotoista sen työ on.

2050 – Koordinointi ja tukeutuminen muiden tarkastuspalveluiden työhön

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulisi vaihtaa informaatiota ja koordinoita työtä muiden sisäisten ja ulkoisten arviointi- ja varmistus- sekä konsultointipalvelujen tuottajien kanssa ja harkita näiden työn tulosten hyödyntämistä varmistukseen toiminnan riittävän kattavuuden ja minimoidakseen päällekkäisen työn.

1.12.2016

Interpretation:

In coordinating activities, the chief audit executive may rely on the work of other assurance and consulting service providers. A consistent process for the basis of reliance should be established, and the chief audit executive should consider the competency, objectivity, and due professional care of the assurance and consulting service providers. The chief audit executive should also have a clear understanding of the scope, objectives, and results of the work performed by other providers of assurance and consulting services. Where reliance is placed on the work of others, the chief audit executive is still accountable and responsible for ensuring adequate support for conclusions and opinions reached by the internal audit activity.

2060 – Reporting to Senior Management and the Board

The chief audit executive must report periodically to senior management and the board on the internal audit activity's purpose, authority, responsibility, and performance relative to its plan and on its conformance with the Code of Ethics and the *Standards*. Reporting must also include significant risk and control issues, including fraud risks, governance issues, and other matters that require the attention of senior management and/or the board.

Interpretation:

The frequency and content of reporting are determined collaboratively by the chief audit executive, senior management and the board. The frequency and content of reporting depends on the importance of the information to be communicated and the urgency of the related actions to be taken by senior management and/or the board.

The chief audit executive's reporting and communication to senior management and the board must include information about:

- *The audit charter.*
- *Independence of the internal audit activity.*
- *The audit plan and progress against the plan.*
- *Resource requirements.*

Tulkinta:

Toimintoja koordinoiessaan sisäisen tarkastuksen johtaja voi tukeutua muiden arviointi- ja varmistus- sekä konsultointipalveluja tuottavien osapuolten työhön. Muiden osapuolten työn hyödyntämiseen tulisi luoda johdonmukainen prosessi. Sisäisen tarkastuksen johtajan tulisi ottaa huomioon arviointi- ja varmistus- sekä konsultointipalvelun tuottajien pätevyys, objektiivisuus ja ammatillinen huolellisuus. Sisäisen tarkastuksen johtajalla tulisi olla selvä käsitys muiden arviointi- ja varmistus- sekä konsultointipalvelun tuottajien työn laajuudesta, tavoitteista ja tuloksista. Silloinkin, kun työssä tukeudutaan ulkopuolisten tahojen työhön, sisäisen tarkastuksen johtaja on vastuussa sen varmistamisesta, että sisäisen tarkastuksen toiminnon johtopäätöksillä on riittävä tuki.

2060 – Raportointi ylimmälle johdolle ja hallitukselle

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee raportoida säännöllisesti ylimmälle johdolle ja hallitukselle sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoituksesta, toimivallasta ja vastuusta sekä toimintasuunnitelman toteutumisesta sekä eettisten sääntöjen ja *standardien* noudattamisesta. Raportoinnin tulee sisältää myös merkittävät riski- ja valvontakysymykset sisältäen väärinkäytösriskit, organisaation johtamis- ja hallintojärjestelmää koskevat asiat sekä muut sellaiset asiat, jotka edellyttävät ylimmän johdon ja/tai hallituksen huomiota.

Tulkinta:

Raportoinnin tiheys ja sisältö määräytyvät yhteistyössä sisäisen tarkastuksen johtajan, ylimmän johdon ja hallituksen kesken. Raportoinnin tiheys ja sisältö riippuvat siitä, , kuinka tärkeästä tiedosta on kysymys ja kuinka nopeaa toimintaa ylimmältä johdolta ja/tai hallitukselta tarvitaan.

Sisäisen tarkastuksen johtajan raportoinnin ylimmälle johdolle ja hallitukselle tulee sisältää tietoa seuraavista:

- *toimintaohje*
- *sisäisen tarkastuksen toiminnon riippumattomuus*
- *toimintasuunnitelma ja sen toteutuminen*
- *resurssivaatimukset*
- *tarkastustoiminnan tulokset*

1.12.2016

- *Results of audit activities.*
- *Conformance with the Code of Ethics and the Standards, and action plans to address any significant conformance issues.*
- *Management's response to risk that, in the chief audit executive's judgment, may be unacceptable to the organization.*
- *eettisten sääntöjen ja standardien noudattaminen ja merkittäviä poikkeamia koskevat toimintasuunnitelmat*
- *johdon vastine sellaisiin riskeihin, joita sisäisen tarkastuksen johtajan arvion mukaan organisaation saattaa olla mahdoton hyväksyä.*

These and other chief audit executive communication requirements are referenced throughout the Standards.

Näihin ja muihin sisäisen tarkastuksen johtajaa koskeviin raportointivaatimuksiin viitataan eri puolilla standardeja.

2070 – External Service Provider and Organizational Responsibility for Internal Auditing

When an external service provider serves as the internal audit activity, the provider must make the organization aware that the organization has the responsibility for maintaining an effective internal audit activity.

Interpretation:

This responsibility is demonstrated through the quality assurance and improvement program which assesses conformance with the Code of Ethics, and the Standards.

2100 – Nature of Work

The internal audit activity must evaluate and contribute to the improvement of the organization's governance, risk management, and control processes using a systematic, disciplined and risk-based approach. Internal audit credibility and value are enhanced when auditors are proactive and their evaluations offer new insights and consider future impact.

2110 – Governance

The internal audit activity must assess and make appropriate recommendations to improve the organization's governance processes for:

- Making strategic and operational decisions.
- Overseeing risk management and control.
- Promoting appropriate ethics and values within the organization;
- Ensuring effective organizational performance management and accountability;
- Communicating risk and control information to appropriate areas of the organization.

2070 - Ulkopuolinen palveluntuottaja ja organisaationen vastuu sisäisestä tarkastuksesta

Toimiessaan sisäisen tarkastuksen toimintona ulkopuolisen palveluntuottajan on varmistettava, että organisaatio tietää olevansa vastuussa tuloksellisen sisäisen tarkastuksen toiminnon ylläpitämisestä.

Tulkinta:

Tämä vastuu osoitetaan laadun varmistus- ja kehittämissohjelmalla, jossa arvioidaan eettisten sääntöjen ja standardien mukaisuutta.

2100 – Työn luonne

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee järjestelmällistä ja riskiperusteista lähestymistapaa käyttäen arvioida organisaation johtamis- ja hallinto-, riskienhallinta- ja valvontaprosesseja sekä edistää niiden kehittämistä. Sisäisen tarkastuksen vakuuttavuus ja arvo kasvavat, kun tarkastajat ovat ennakoivia ja kun heidän arvionsa tarjoavat uusia näkemyksiä ja punnitsevat tulevia vaikutuksia.

2110 - Johtamis- ja hallintojärjestelmä

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida ja antaa suosituksia organisaation johtamis- ja hallintojärjestelmän kehittämiseksi seuraavilla alueilla:

- strategisten ja toiminnallisten päätösten teko
- riskienhallinnan ja valvonnan seuranta
- etiikan ja arvojen edistäminen organisaation sisällä
- organisaation tuloksellisen johtamisen ja vastuuvollisuuden varmistaminen
- riski- ja valvontainformaation raportointi organisaation asianmukaisille osille
- toiminnan koordinointi ja tiedon välitys hallituksen, ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen, muiden arviointi- ja varmistuspalvelujen tuottajien sekä johdon välillä.

1.12.2016

- Coordinating the activities of, and communicating information among the board, external and internal auditors, other assurance providers, and management.

2110.A1 – The internal audit activity must evaluate the design, implementation, and effectiveness of the organization's ethics-related objectives, programs, and activities.

2110.A2 – The internal audit activity must assess whether the information technology governance of the organization sustains the organization's strategies and objectives.

2120 – Risk Management

The internal audit activity must evaluate the effectiveness and contribute to the improvement of risk management processes.

Interpretation:

Determining whether risk management processes are effective is a judgment resulting from the internal auditor's assessment that:

- *Organizational objectives support and align with the organization's mission;*
- *Significant risks are identified and assessed;*
- *Appropriate risk responses are selected that align risks with the organization's risk appetite; and*
- *Relevant risk information is captured and communicated in a timely manner across the organization, enabling staff, management, and the board to carry out their responsibilities.*

The internal audit activity may gather the information to support this assessment during multiple engagements. The results of these engagements, when viewed together, provide an understanding of the organization's risk management processes and their effectiveness.

Risk management processes are monitored through ongoing management activities, separate evaluations, or both.

2120.A1 – The internal audit activity must evaluate risk exposures relating to the organization's governance, operations, and information systems regarding the:

2110. A1. – Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida organisaation eettisten tavoitteiden, ohjelmien ja toimenpiteiden suunnittelua, käyttöönottoa ja tuloksellisuutta.

2110.A2 – Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida, tukeeko organisaation tietotekniikan johtamis- ja hallintojärjestelmä organisaation strategioita ja tavoitteita.

2120 – Riskienhallinta

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida riskienhallintaprosessien tuloksellisuutta ja edistää niiden kehittämistä.

Tulkinta:

Riskienhallintaprosessien tuloksellisuutta koskeva johtopäätös perustuu sisäisen tarkastajan arviointiin siitä,

- *tukevatko organisaation tavoitteet sen toiminta-ajattusta*
- *onko keskeiset riskit tunnistettu ja arvioitu*
- *onko valittu asianmukaiset ja organisaation hyväksytyt riskinottoasoa vastaavat toimet riskien hallitsemiseksi*
- *kerätäänkö olennainen tieto riskeistä ja raportoidaanko se organisaation sisällä ajantasaisesti niin, että henkilöstö, johto ja hallitus voivat suoriutua heille asetetuista velvollisuuksista.*

Sisäisen tarkastuksen toiminto voi kerätä tätä arviota tukevaa informaatiota useiden toimeksiantojen yhteydessä. Näiden toimeksiantojen tulokset kokonaisuutena tarkasteltuna tuottavat käsityksen organisaation riskienhallintaprosesseista ja niiden tuloksellisuudesta.

Johto seuraa jatkuvasti riskienhallintaprosesseja ja/tai niitä arvioidaan erikseen.

2120.A1 – Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida niitä organisaation johtamis- ja hallintojärjestelmään, toimintoihin sekä tietojärjestelmiin liittyviä riskejä, jotka koskevat

- organisaation strategisten tavoitteiden saavuttamista

- Achievement of the organization's strategic objectives;
 - Reliability and integrity of financial and operational information;
 - Effectiveness and efficiency of operations and programs;
 - Safeguarding of assets; and
 - Compliance with laws, regulations, policies, procedures, and contracts.
- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuutta ja eheyttä
 - toimintojen ja hankkeiden tuloksellisuutta ja tehokkuutta
 - omaisuuden turvaamista
 - lakien, määräysten, toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja sopimusten noudattamista.

2120.A2 – The internal audit activity must evaluate the potential for the occurrence of fraud and how the organization manages fraud risk.

2120.A2 – Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida väärinkäytösten ilmenemisen mahdollisuutta ja sitä, kuinka väärinkäytösriskejä hallitaan organisaatiossa.

2120.C1 – During consulting engagements, internal auditors must address risk consistent with the engagement's objectives and be alert to the existence of other significant risks.

2120.C1 – Konsultointitoimeksiannoissa sisäisen tarkastajan tulee kohdistaa huomionsa toimeksiannon tavoitteiden mukaisiin riskeihin ja olla valmis havaitsemaan myös muita merkittäviä riskejä.

2120.C2 – Internal auditors must incorporate knowledge of risks gained from consulting engagements into their evaluation of the organization's risk management processes.

2120.C2 – Sisäisen tarkastajan tulee hyödyntää organisaation riskienhallintaprosessien arvioinnissa sitä riskitietämystään, jonka hän on hankkinut konsultointitoimeksiantonsa yhteydessä.

2120.C3 – When assisting management in establishing or improving risk management processes, internal auditors must refrain from assuming any management responsibility by actually managing risks.

2120.C3 – Avustaessaan johtoa riskienhallintaprosessien käyttöönotossa tai kehittämässä sisäisen tarkastajan tulee pidättäytyä ottamasta johdolle kuuluvaa vastuuta varsinaisessa riskien hallinnassa.

2130 – Control

The internal audit activity must assist the organization in maintaining effective controls by evaluating their effectiveness and efficiency and by promoting continuous improvement.

2130 - Valvonta

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee tukea organisaatiota tuloksellisten valvontamenettelyiden ylläpidossa arvioimalla niiden tuloksellisuutta ja tehokkuutta ja edistämällä niiden jatkuvaa parantamista.

2130.A1 – The internal audit activity must evaluate the adequacy and effectiveness of controls in responding to risks within the organization's governance, operations, and information systems regarding the:

- Achievement of the organization's strategic objectives;
- Reliability and integrity of financial and operational information;
- Effectiveness and efficiency of operations and programs;
- Safeguarding of assets; and
- Compliance with laws, regulations, policies, procedures, and contracts.

2130.A1 – Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida organisaation johtamis- ja hallintojärjestelmään, toimintoihin ja tietojärjestelmiin liittyvien riskien valvontamenettelyiden riittävyyttä ja tuloksellisuutta. Arvioinnin tulee kattaa

- organisaation strategisten tavoitteiden saavuttaminen
- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuus ja eheys
- toiminnan ja hankkeiden tuloksellisuus ja tehokkuus
- omaisuuden turvaaminen
- lakien, määräysten, toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja sopimusten noudattaminen.

1.12.2016

2130.C1 – Internal auditors must incorporate knowledge of controls gained from consulting engagements into evaluation of the organization's control processes.

2200 – Engagement Planning

Internal auditors must develop and document a plan for each engagement, including the engagement's objectives, scope, timing, and resource allocations. The plan must consider the organization's strategies, objectives, and risks relevant to the engagement.

2201 – Planning Considerations

In planning the engagement, internal auditors must consider:

- The strategies and objectives of the activity being reviewed and the means by which the activity controls its performance.
- The significant risks to the activity's objectives, resources, and operations and the means by which the potential impact of risk is kept to an acceptable level.
- The adequacy and effectiveness of the activity's governance, risk management, and control processes compared to a relevant framework or model. The opportunities for making significant improvements to the activity's governance, risk management, and control processes.

2201.A1 – When planning an engagement for parties outside the organization, internal auditors must establish a written understanding with them about objectives, scope, respective responsibilities, and other expectations, including restrictions on distribution of the results of the engagement and access to engagement records.

2201.C1 – Internal auditors must establish an understanding with consulting engagement clients about objectives, scope, respective responsibilities, and other client expectations. For significant engagements, this understanding must be documented.

2210 – Engagement Objectives

Objectives must be established for each engagement.

2130.C1 – Sisäisen tarkastajan tulee hyödyntää organisaation valvontaprosessien arvioinnissa sitä valvontatietämystään, jonka hän on hankkinut konsultointitoimeksiantojensa yhteydessä.

2200 – Toimeksiannon suunnittelu

Sisäisen tarkastajan tulee laatia ja dokumentoida jokaista toimeksiantoa varten suunnitelma, johon sisältyvät toimeksiannon tavoitteet, laajuus, ajoitus ja käytettävät resurssit. Suunnitelman tulee ottaa huomioon toimeksiannon kannalta merkitykselliset organisaation strategiat, tavoitteet ja riskit.

2201 – Suunnittelussa huomioon otettavaa

Toimeksiannon suunnittelussa sisäisen tarkastajan tulee ottaa huomioon

- arvioitavan toiminnon strategiat ja tavoitteet ja sen sisäisen valvonnan keinot
- toiminnon tavoitteita, resursseja ja toteuttamista uhkaavat merkittävät riskit ja ne keinot, joilla näiden riskien mahdollinen vaikutus saadaan pidetyksi hyväksyttävällä tasolla
- toiminnon johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja valvontaprosessien riittävyys ja tuloksellisuus verrattuna tarkoituksenmukaiseen viitekehukseen tai ajatusmalliin
- mahdollisuudet toiminnon johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja valvontaprosessien merkittävään parantamiseen.

2201.A1 – Suunnitellessaan organisaation ulkopuolisille tahoille suoritettavaa tarkastustoimeksiantoa sisäisen tarkastajan tulee dokumentoida, mitä on sovittu toimeksiantajan kanssa tavoitteista, laajuudesta, vastuista ja muista odotuksista. Niihin kuuluu myös tarkastustulosten jakelu ja tarkastusaineiston luottamuksellisuus.

2201.C1 - Sisäisen tarkastajan tulee sopia toimeksiantajan kanssa konsultointitoimeksiannon tavoitteista, laajuudesta, osapuolten vastuista ja muista toimeksiantajan odotuksista. Jos konsultointitoimeksianto on merkittävä, tämä sopimus tulee tehdä kirjallisena.

2210 - Toimeksiannon tavoitteet

Jokaiselle toimeksiannolle tulee asettaa tavoitteet.

2210.A1 – Internal auditors must conduct a preliminary assessment of the risks relevant to the activity under review. Engagement objectives must reflect the results of this assessment.

2210.A2 – Internal auditors must consider the probability of significant errors, fraud, noncompliance, and other exposures when developing the engagement objectives.

2210.A3– Adequate criteria are needed to evaluate governance, risk management, and controls. Internal auditors must ascertain the extent to which management and/or the board has established adequate criteria to determine whether objectives and goals have been accomplished. If adequate, internal auditors must use such criteria in their evaluation. If inadequate, internal auditors must identify appropriate evaluation criteria through discussion with management and/or the board.

Interpretation:

Types of criteria may include:

- *Internal (e.g., policies and procedures of the organization).*
- *External (e.g., laws and regulations imposed by statutory bodies).*
- *Leading practices (e.g., industry and professional guidance).*

2210.C1 – Consulting engagement objectives must address governance, risk management, and control processes to the extent agreed upon with the client.

2210.C2– Consulting engagement objectives must be consistent with the organization's values, strategies and objectives.

2220 – Engagement Scope

The established scope must be sufficient to achieve the objectives of the engagement.

2220.A1 – The scope of the engagement must include consideration of relevant systems, records, personnel, and physical properties, including those under the control of third parties.

2220.A2 – If significant consulting opportunities arise during an assurance engagement, a specific

2210.A1 - Sisäisen tarkastajan tulee suorittaa tarkastuskohteen riskien alustava arviointi. Tarkastuksen tavoitteissa tulee ottaa huomioon tämän arvioinnin tulokset.

2210.A2 – Toimeksiannon tavoitteita asettaessaan sisäisen tarkastajan tulee ottaa huomioon merkittävien virheiden, väärinkäytöksen, velvoitteiden noudattamatta jättämisen ja muiden riskien todennäköisyys.

2210.A3 – Johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja valvontamenettelyiden arvioimiseen tarvitaan riittävät arviointiperusteet. Sisäisen tarkastajan tulee varmistua siitä, onko johto ja/tai hallitus asettanut riittävät arviointiperusteet tavoitteiden ja päämäärien saavuttamisen arviointia varten. Jos arviointiperusteet ovat riittävät, sisäisen tarkastajan tulee soveltaa niitä omassa arvioinnissaan. Jos arviointiperusteet ovat puutteelliset, sisäisen tarkastajan tulee johdon ja/tai hallituksen kanssa keskustellen tunnistaa tarkoituksenmukaiset arviointiperusteet.

Tulkinta:

Arviointiperusteet voivat olla luonteeltaan

- *sisäisiä (esim. organisaation politiikkoja ja menettelytapaohjeita)*
- *ulkoisia (esim. lakeja tai viranomaismääräyksiä)*
- *johtavia käytänteitä (esim. toimiala- tai ammatillista ohjeistusta).*

2210.C1 – Konsultointitoimeksiannon tavoitteita asetettaessa tulee toimeksiantajan kanssa sovitussa laajuudessa ottaa huomioon johtamis- ja hallintoprosessit sekä riskienhallinta- ja valvontaprosessit.

2210.C2 – Konsultointitoimeksiannon tavoitteiden tulee olla yhdenmukaisia organisaation arvojen, strategioiden ja tavoitteiden kanssa.

2220 - Toimeksiannon laajuus

Toimeksiannon laajuus tulee määritellä sellaiseksi, että toimeksiannon tavoitteet saavutetaan.

2220.A1 – Toimeksiannon rajauksessa tulee ottaa huomioon olennaiset järjestelmät, tiedot, henkilöstö ja omaisuus, myös siltä osin kuin ne ovat kolmannen osapuolen valvonnassa.

2220.A2 - Jos arviointi- ja varmistustoimeksiannon aikana ilmenee oleellisia perusteita konsultointiin, tulisi

written understanding as to the objectives, scope, respective responsibilities, and other expectations should be reached and the results of the consulting engagement communicated in accordance with consulting standards.

2220.C1 – In performing consulting engagements, internal auditors must ensure that the scope of the engagement is sufficient to address the agreed-upon objectives. If internal auditors develop reservations about the scope during the engagement, these reservations must be discussed with the client to determine whether to continue with the engagement.

2220.C2 – During consulting engagements, internal auditors must address controls consistent with the engagement's objectives and be alert to significant control issues.

2230 – Engagement Resource Allocation

Internal auditors must determine appropriate and sufficient resources to achieve engagement objectives based on an evaluation of the nature and complexity of each engagement, time constraints, and available resources.

Interpretation:

Appropriate refers to the mix of knowledge, skills, and other competencies needed to perform the engagement. Sufficient refers to the quantity of resources needed to accomplish the engagement with due professional care.

2240 – Engagement Work Program

Internal auditors must develop and document work programs that achieve the engagement objectives.

2240.A1 – Work programs must include the procedures for identifying, analyzing, evaluating, and documenting information during the engagement. The work program must be approved prior to its implementation, and any adjustments approved promptly.

sopia kirjallisesti tästä seuraavan toimeksiannon tavoitteista, laajuudesta, molemminpuolisista vastuista ja muista odotuksista. Konsultointitoimeksiannon tulokset tulisi raportoida konsultointistandardien mukaisesti.

2220.C1 – Konsultointitoimeksiantoa suorittaessaan sisäisen tarkastajan tulee varmistaa, että se on riittävän laaja sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Mikäli tarkastajalla toimeksiannon suorittamisen aikana herää epäilyksiä sen laajuudesta, hänen tulee keskustella niistä asiakkaan kanssa sen päättämiseksi, voidaanko toimeksiannon toteutusta jatkaa.

2220.C2 – Konsultointitoimeksiannoissa sisäisen tarkastajan tulee huomioida toimeksiannon tavoitteiden mukaiset valvontamenettelyt ja olla valmis havaitsemaan myös muut mahdolliset merkittävät valvonnan heikkoudet.

2230 - Resurssien kohdentaminen toimeksiantoon

Sisäisen tarkastajan tulee määrittää toimeksiannon tavoitteiden saavuttamisen edellyttämät asianmukaiset ja riittävät resurssit. Henkilöiden kohdentamisen tulee perustua kunkin toimeksiannon luonteeseen ja monimuotoisuuden arviointiin sekä aikarajoitteisiin ja käytettävissä oleviin resursseihin.

Tulkinta:

Tarkoituksenmukaisuus viittaa sellaiseen tietojen, taitojen ja muiden pätevyyksien yhdistelmään, jota toimeksiannon toteuttamiseksi tarvitaan. Riittävyys viittaa sellaiseen voimavarojen määrään, joka tarvitaan toimeksiannon toteuttamiseksi ammatillisella huolellisuudella.

2240 - Toimeksiantokohtainen työsuunnitelma

Sisäisen tarkastajan tulee laatia kirjallinen työsuunnitelma, jota noudattamalla toimeksiannon tavoitteet saavutetaan.

2240.A1 – Työsuunnitelman tulee sisältää ne menettelyt, joita toimeksiannon aikana sovelletaan informaation tunnistamisessa, analysoinnissa, arvioinnissa ja dokumentoinnissa. Työsuunnitelman tulee olla hyväksytty ennen sen toimeenpanoa ja kaikille muutoksille tulee hankkia hyväksyminen viivytyksettä.

1.12.2016

2240.C1 – Work programs for consulting engagements may vary in form and content depending upon the nature of the engagement.

2300 – Performing the Engagement

Internal auditors must identify, analyze, evaluate, and document sufficient information to achieve the engagement's objectives.

2310 – Identifying Information

Internal auditors must identify sufficient, reliable, relevant, and useful information to achieve the engagement's objectives.

Interpretation:

Sufficient information is factual, adequate, and convincing so that a prudent, informed person would reach the same conclusions as the auditor. Reliable information is the best attainable information through the use of appropriate engagement techniques. Relevant information supports engagement observations and recommendations and is consistent with the objectives for the engagement. Useful information helps the organization meet its goals.

2320 – Analysis and Evaluation

Internal auditors must base conclusions and engagement results on appropriate analyses and evaluations.

2330 – Documenting Information

Internal auditors must document sufficient, reliable, relevant, and useful information to support the engagement results and conclusions.

2330.A1 – The chief audit executive must control access to engagement records. The chief audit executive must obtain the approval of senior management and/or legal counsel prior to releasing such records to external parties, as appropriate.

2330.A2 – The chief audit executive must develop retention requirements for engagement records, regardless of the medium in which each record is stored. These retention requirements must be consistent with the organization's guidelines and any pertinent regulatory or other requirements.

2240.C1 – Konsultointitoimeksiantojen työsuunnitelmat voivat olla muodoltaan ja sisällöltään erilaiset sen mukaan, minkä luonteisesta toimeksiannosta kulloinkin on kysymys.

2300 – Toimeksiannon toteuttaminen

Sisäisen tarkastajan tulee tunnistaa, analysoida, arvioida ja dokumentoida toimeksiannon tavoitteiden saavuttamisen kannalta riittävä informaatio.

2310 – Informaation tunnistaminen

Sisäisen tarkastajan tulee tunnistaa toimeksiannon tavoitteiden saavuttamisen kannalta riittävä, luotettava, olennainen ja hyödyllinen informaatio.

Tulkinta:

Riittävä informaatio on tosiasioihin perustuvaa, kattavaa ja vakuuttavaa siten, että harkitseva ja asiaan perehtynyt henkilö päätyisi tarkastajan kanssa samaan johtopäätökseen. Luotettava informaatio on parasta, mitä on saatavilla tarkoituksenmukaisia menetelmiä hyödyntäen. Olennainen informaatio tukee havaintoja ja suosituksia ja on yhdenmukaista toimeksiannon tavoitteiden kanssa. Hyödyllinen informaatio auttaa organisaatiota saavuttamaan päämääränsä.

2320 – Analysointi ja arviointi

Sisäisen tarkastajan johtopäätösten ja toimeksiannon tulosten tulee perustua asianmukaisiin analyyseihin ja arviointeihin.

2330 – Informaation dokumentointi

Sisäisen tarkastajan tulee dokumentoida kaikki se riittävä, luotettava, olennainen ja hyödyllinen informaatio, joka tukee toimeksiannon tuloksia ja johtopäätöksiä.

2330.A1 – Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee valvoa pääsyä tarkastusten työpapereihin. Hänen tulee tarvittaessa hankkia ylimmän johdon hyväksyminen tai oikeudellista asiantuntija-apua ennen sellaisten tietojen luovuttamista ulkopuolisille tahoille.

2330.A2 – Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee määrittää työpapereiden säilytysaika-vaatimukset, jotka ovat voimassa tallennustavasta riippumatta. Näiden tulee olla organisaation ohjeiden ja asiaankuuluvien viranomaismääräysten tms. mukaiset.

2330.C1 – The chief audit executive must develop policies governing the custody and retention of consulting engagement records, as well as their release to internal and external parties. These policies must be consistent with the organization’s guidelines and any pertinent regulatory or other requirements.

2340 – Engagement Supervision

Engagements must be properly supervised to ensure objectives are achieved, quality is assured, and staff is developed.

Interpretation:

The extent of supervision required will depend on the proficiency and experience of internal auditors and the complexity of the engagement. The chief audit executive has overall responsibility for supervising the engagement, whether performed by or for the internal audit activity, but may designate appropriately experienced members of the internal audit activity to perform the review. Appropriate evidence of supervision is documented and retained.

2400 – Communicating Results

Internal auditors must communicate the results of engagements.

2410 – Criteria for Communicating

Communications must include the engagement’s objectives, scope, and results.

2410.A1 – Final communication of engagement results must include applicable conclusions, as well as applicable recommendations and/or action plans. Where appropriate, the internal auditors’ opinion should be provided. An opinion must take account the expectations of senior management, the board, and other stakeholders and must be supported by sufficient, reliable, relevant, and useful information.

Interpretation:

Opinions at the engagement level may be ratings, conclusions, or other descriptions of the results. Such an engagement may be in relation to controls around a specific process, risk, or business unit. The formulation of such opinions requires consideration of the engagement results and their significance.

2330.C1 – Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee luoda toimintaperiaatteet, jotka ohjaavat konsultointitoimeksi-antoja koskevien työpapereiden säilytystapaa ja -aikaa sekä niiden luovuttamista organisaation sisäisille tai ulkopuolisille tahoille. Näiden toimintaperiaatteiden tulee olla organisaation sisäisten ohjeiden ja kaikkien asiaankuuluvien säädösten ja muiden vaatimusten mukaiset.

2340 – Toimeksiannon toteutuksen ohjaus

Toimeksiantojen toteuttamista tulee ohjata asianmukaisesti sen varmistamiseksi, että tavoitteet saavutetaan, työn laatu turvataan ja että henkilöstön osaamista kehitetään.

Tulkinta:

Tarvittavan ohjauksen määrä riippuu sisäisten tarkastajien pätevyydestä ja kokemuksesta sekä toimeksiannon monimuotoisuudesta. Sisäisen tarkastuksen johtajalla on kokonaisvastuu toimeksiannon toteutuksen ohjauksesta – oli kysymys sisäisen tarkastuksen toiminnon itse toteuttamasta tai ulkopuolisin voimin toteutetusta toimeksiannosta – mutta hän voi määrätä riittävän kokeneita sisäisen tarkastuksen toiminnon jäseniä toteuttamaan arvioinnin. Asianmukainen näyttö ohjauksesta tulee dokumentoida ja säilyttää.

2400 - Tulosten raportointi

Sisäisen tarkastajan tulee raportoida toimeksiannon tulokset.

2410 – Raportoinnin pääsisältö

Raportoinnin tulee sisältää toimeksiannon tavoitteet, laajuus ja tulokset.

2410.A1 – Tulosten lopullisen raportoinnin tulee sisältää johtopäätökset sekä soveltuvat suositukset ja/tai toimenpidesuunnitelmat. Sisäisen tarkastajan arvio tulisi esittää tarvittaessa. Kun arvio esitetään, siinä on otettava huomioon ylimmän johdon, hallituksen ja muiden sidosryhmien tarpeet. Arvion ja johtopäätöksen on lisäksi perustuttava riittävään, luotettavaan, asiaankuuluvaan ja hyödylliseen tietoon.

Tulkinta:

Toimeksiantokohtaiset arviot voidaan ilmaista arvoasteikolla, johtopäätöksin tai muunlaisin kuvauksin tuloksista. Toimeksianto voi koskea jonkin tietyn prosessin, riskin tai liiketoimintayksikön valvontatoimia. Tällaisten arvioiden muotoilussa on otettava huomioon toimeksiannon tulokset ja niiden merkittävyys.

1.12.2016

2410.A2 – Internal auditors are encouraged to acknowledge satisfactory performance in engagement communications.

2410.A2 – Sisäisen tarkastajan on raportoinnin yhteydessä suositeltavaa antaa tarvittaessa myönteistä palautetta.

2410.A3 – When releasing engagement results to parties outside the organization, the communication must include limitations on distribution and use of the results.

2410.A3 – Kun tarkastustuloksia luovutetaan organisaation ulkopuolelle, raportointiin tulee sisällyttää rajoitukset tulosten jakelusta ja käytöstä.

2410.C1 – Communication of the progress and results of consulting engagements will vary in form and content depending upon the nature of the engagement and the needs of the client.

2410.C1 – Konsultointitoimeksiannon edistymisen ja tulosten raportointi vaihtelee muodoltaan ja sisällöltään sen mukaan, mitkä ovat toimeksiannon luonne ja asiakkaan tarpeet.

2420 – Quality of Communications

Communications must be accurate, objective, clear, concise, constructive, complete, and timely.

2420 – Raportoinnin laatu

Raportoinnin tulee olla täsmällistä, objektiivista, selkeää, tiivistä, rakentavaa, täydellistä ja oikea-aikaista.

Interpretation:

Accurate communications are free from errors and distortions and are faithful to the underlying facts. Objective communications are fair, impartial, and unbiased and are the result of a fair-minded and balanced assessment of all relevant facts and circumstances. Clear communications are easily understood and logical, avoiding unnecessary technical language and providing all significant and relevant information. Concise communications are to the point and avoid unnecessary elaboration, superfluous detail, redundancy, and wordiness. Constructive communications are helpful to the engagement client and the organization and lead to improvements where needed. Complete communications lack nothing that is essential to the target audience and include all significant and relevant information and observations to support recommendations and conclusions. Timely communications are opportune and expedient, depending on the significance of the issue, allowing management to take appropriate corrective action.

Tulkinta:

Täsmällinen raportointi on virheetöntä ja vääristelemtöntä sekä tosiasioihin perustuvaa. Objektiivinen raportointi on oikeudenmukaista, puolueetonta ja tasapuolista, ja se on johdettu kaikkien olennaisten tosiasioiden ja olosuhteiden oikeudenmukaisesta ja tasapainoisesta arvioinnista. Selkeä raportointi on helposti ymmärrettävää ja loogista, esittää kaiken merkittävän ja asiaan liittyvän tiedon sekä välttää tarpeetonta ammattisanaston käyttöä. Tiivis raportointi on ytimekästä ja välttää tarpeetonta yksityiskohtaisuutta, toistoa ja monisanaisuutta. Rakentava raportointi on hyödyllistä tarkastuskohteelle ja organisaatiolle ja johtaa tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin. Täydellisestä raportoinnista ei puutu mitään kohderyhmälle oleellista ja se sisältää kaiken merkityksellisen, asiaankuuluvan informaation ja havainnot, jotka tukevat suosituksia ja johtopäätöksiä. Oikea-aikainen raportointi on asian merkittävyyden kannalta hyvin ajoitettua ja tarkoituksenmukaista ja mahdollistaa sen, että johto voi ryhtyä asianmukaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

2421 – Errors and Omissions

If a final communication contains a significant error or omission, the chief audit executive must communicate corrected information to all parties who received the original communication.

2421 – Virheet ja puutteet

Jos lopullisessa raportoinnissa on huomattava virhe tai puute, sisäisen tarkastuksen johtajan tulee toimittaa oikeaistut tiedot kaikille niille, joille tulokset on alun perin raportoitu.

1.12.2016

2430 – Use of “Conducted in Conformance with the *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing*”

Indicating that engagements are “conducted in conformance with the *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing*” appropriate only if supported by the results of the quality assurance and improvement program.

2431 – Engagement Disclosure of Nonconformance

When nonconformance with the Code of Ethics or the *Standards* impacts a specific engagement, communication of the results must disclose the:

- Principle(s) or rule(s) of conduct of the Code of Ethics or the Standard(s) with which full compliance was not achieved.
- Reason(s) for nonconformance.
- Impact of nonconformance on the engagement and the communicated engagement results.

2440 – Disseminating Results

The chief audit executive must communicate results to the appropriate parties.

Interpretation:

The chief audit executive is responsible for reviewing and approving the final engagement communication before issuance and for deciding to whom and how it will be disseminated. When the chief audit executive delegates these duties, he or she retains overall responsibility.

2440.A1 – The chief audit executive is responsible for communicating the final results to parties who can ensure that the results are given due consideration.

2440.A2 – If not otherwise mandated by legal, statutory, or regulatory requirements, prior to releasing results to parties outside the organization the chief audit executive must:

- Assess the potential risk to the organization;
- Consult with senior management and/or legal counsel as appropriate; and
- Control dissemination by restricting the use of the results.

2430 – "Noudatetaan sisäisen tarkastuksen *kansainvälisiä ammattistandardeja*" -maininnan käyttö

"Noudatetaan sisäisen tarkastuksen *kansainvälisiä ammattistandardeja*" -mainintaa on mahdollista käyttää toimeksiantoissa, ainoastaan silloin, kun laadun varmistus- ja kehittämisohjelman tulokset tukevat sitä.

2431 – Eettisten sääntöjen ja *standardien* noudattamatta jättämisestä ilmoittaminen

Kun eettisten sääntöjen tai *standardien* noudattamatta jättäminen vaikuttaa tiettyyn toimeksiantoon, tulosten raportoinnin yhteydessä tulee kertoa

- yksittäiset periaatteet, säännöt tai standardit, joita ei ole täysin noudatettu
- noudattamatta jättämisen syy
- noudattamatta jättämisen vaikutus toimeksiantoon ja sen tuloksista raportointiin.

2440 – Tulosten esittäminen

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee raportoida tulokset asianmukaisille tahoille.

Tulkinta:

Sisäisen tarkastuksen johtajan vastuulla on käydä läpi ja hyväksyä raportointi ennen sen esittämistä sekä päättää, kenelle ja miten tulokset esitetään. Silloinkin kun sisäisen tarkastuksen johtaja delegoi nämä tehtävät, hänellä säilyy kokonaisvastuu niistä.

2440.A1 – Sisäisen tarkastuksen johtaja vastaa lopullisten tulosten raportoinnista niille tahoille, jotka voivat varmistaa tulosten tarkoituksenmukaisen käsittelyn.

2440.A2 - Elleivät lait, säännöt tai säännökset muuta edellytä, sisäisen tarkastuksen johtajan tulee ennen tulosten luovuttamista organisaation ulkopuolisille tahoille

- arvioida siitä aiheutuvat mahdolliset riskit organisaatiolle
- neuvotella tarvittaessa ylimmän johdon ja/tai organisaation lakimiehen kanssa
- valvoa tulosten jakelua rajoittamalla niiden käyttöä.

1.12.2016

2440.C1 – The chief audit executive is responsible for communicating the final results of consulting engagements to clients.

2440.C2 – During consulting engagements, governance, risk management, and control issues may be identified. Whenever these issues are significant to the organization, they must be communicated to senior management and the board.

2450 – Overall Opinions

When an overall opinion is issued, it must take into account the strategies, objectives, and risks of the organization; and the expectations of senior management, the board, and other stakeholders. The overall opinion must be supported by sufficient, reliable, relevant, and useful information.

Interpretation:

The communication will include:

- *The scope, including the time period to which the opinion pertains.*
- *Scope limitations.*
- *Consideration of all related projects including the reliance on other assurance providers.*
- *A summary of the information that supports the opinion.*
- *The risk or control framework or other criteria used as a basis for the overall opinion.*
- *The overall opinion, judgment, or conclusion reached.*

The reasons for an unfavorable overall opinion must be stated.

2500 – Monitoring Progress

The chief audit executive must establish and maintain a system to monitor the disposition of results communicated to management.

2500.A1 – The chief audit executive must establish a follow-up process to monitor and ensure that management actions have been effectively implemented or that senior management has accepted the risk of not taking action.

2500.C1 – The internal audit activity must monitor the disposition of results of consulting engagements to the extent agreed upon with the client.

2440.C1 – Sisäisen tarkastuksen johtaja vastaa konsultointitoimeksiannon lopullisten tulosten raportoisesta asiakkaille.

2440.C2 – Konsultointitoimeksiannon yhteydessä saataan tunnistaa johtamis- ja hallintojärjestelmää, riskienhallintaa ja valvontaa koskevia havaintoja. Jos nämä havainnot ovat organisaation kannalta merkittäviä, niistä tulee raportoida ylimmälle johdolle ja hallitukselle.

2450 - Kokonaisarviot

Kun kokonaisarvio esitetään, siinä on otettava huomioon organisaation strategiat, tavoitteet ja riskit sekä ylimmän johdon, hallituksen ja muiden sidosryhmien tarpeet. Kokonaisarvion on perustuttava riittävään, luotettavaan, asiaankuuluvaan ja hyödylliseen tietoon.

Tulkinta:

Kokonaisarvion raportoinnin yhteydessä mainitaan

- *laajuus mukaan lukien ajanjakso, jota arvio koskee*
- *rajaukset*
- *mitkä muut asiaankuuluvat toimeksiannot on otettu huomioon ja miltä osin arvio tukeutuu muiden varmistuspalveluita tuottavien toimijoiden työhön*
- *yhteenveto arviota tukevasta tiedosta*
- *kokonaisarvion perustana oleva riskien tai valvonnan ajattelumalli tai muu kriteeristö*
- *kokonaisarvio, arvostelu tai johtopäätös.*

Kielteisen kokonaisarvon syyt on mainittava.

2500 – Kehittämistoimenpiteiden seuranta

Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee luoda järjestelmä johdolle raportoitujen tulosten toimeenpanon seuramiseksi ja ylläpitää sitä.

2500.A1 – Sisäisen tarkastuksen johtajan tulee luoda seurantamenettelyt, joilla varmistetaan, että johdon hyväksymät toimenpiteet on tuloksellisesti toteutettu tai että ylin johto on päättänyt hyväksyä riskin olla ryhtymättä toimenpiteisiin.

2500.C1 – Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee seurata konsultointitoimeksiannon tulosten toimeenpanoa asiakkaan kanssa sovitussa laajuudessa.

2600 – Communicating the Acceptance of Risks

When the chief audit executive concludes that management has accepted a level of risk that may be unacceptable to the organization, the chief audit executive must discuss the matter with senior management. If the chief audit executive determines that the matter has not been resolved, the chief audit executive must communicate the matter to the board.

Interpretation:

The identification of risk accepted by management may be observed through an assurance or consulting engagement, monitoring progress on actions taken by management as a result of prior engagements, or other means. It is not the responsibility of the chief audit executive to resolve the risk.

2600 – Riskien hyväksymistä koskeva viestiminen

Kun sisäisen tarkastuksen johtaja katsoo, että johdon hyväksymäriski saattaa olla koko organisaation kannalta liian suuri, hänen tulee keskustella asiasta ylimmän johdon kanssa. Jos sisäisen tarkastuksen johtajan näkemyksen mukaan riskienhallintatoimet silti ovat riittämättömät, hänen tulee raportoida siitä hallitukselle.

Tulkinta:

Johdon hyväksymä riski voidaan tunnistaa esimerkiksi toteuttamalla varmistus- tai konsultointitoimeksianto tai seuranta, joka koskee niiden toimenpiteiden edistymistä, joihin johto on aikaisempien toimeksiantojen seurauksena ryhtynyt. Sisäisen tarkastuksen johtaja ei ole vastuussa riskin edellyttämien toimenpiteiden päättämisestä eikä toteuttamisesta.

1.12.2016

GLOSSARY

Add Value

The internal audit activity adds value to the organization (and its stakeholders) when it provides objective and relevant assurance, and contributes to the effectiveness and efficiency of governance, risk management, and control processes.

Adequate Control

Present if management has planned and organized (designed) in a manner that provides reasonable assurance that the organization's risks have been managed effectively and that the organization's goals and objectives will be achieved efficiently and economically.

Assurance Services

An objective examination of evidence for the purpose of providing an independent assessment on governance, risk management, and control processes for the organization. Examples may include financial, performance, compliance, system security, and due diligence engagements.

Board

The highest level governing body (e.g. a board of directors, a supervisory board, or a board of governors or trustees) charged with the responsibility to direct and/or oversee the organization's activities and hold senior accountable. Although governance arrangements vary among jurisdictions and sectors, typically the board includes members who are not part of management. If a board does not exist, the word "board" in the *Standards* refers to a group or person charged with governance of the organization. Furthermore, "board" in the *Standards* may refer to a committee or another body to which the governing body has delegated certain functions (e.g. an audit committee).

SANASTO

Lisäarvo

Sisäisen tarkastuksen toiminto tuottaa lisäarvoa organisaatiolle (ja sen sidosryhmille) objektiivisella ja merkityksellisellä arvioinnilla ja varmistuksella sekä edistäessään johtamis- ja hallinto-, riskienhallinta- ja valvontaprosessien tuloksellisuutta ja tehokkuutta.

Valvonnan riittävyys

Valvonta on riittävää, kun johto on suunnitellut ja järjestänyt toiminnan tavalla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että riskit on hallittu tarkoituksenmukaisesti ja että organisaation päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tuloksellisesti ja taloudellisesti.

Arviointi- ja varmistuspalvelut

ovat objektiivista todisteiden tutkimusta, jonka tarkoituksena on tuottaa organisaatiolle riippumaton arvio johtamis- ja hallinto- sekä riskienhallinta- ja valvontaprosesseista. Tällaiset tehtävät voivat liittyä esimerkiksi taloushallintoon, operatiiviseen toimintaan, vaatimustenmukaisuuteen, tietoturvallisuuteen ja yritystutkimuksiin (due diligence -selvityksiin).

Hallitus

Ylin hallintoelin (esimerkiksi hallitus, johtokunta, hallintoneuvosto tai säätiön hallitus), joka on vastuussa organisaation toimintojen ja johtamisen ohjaamisesta ja/tai valvonnasta. Vaikka johtamisjärjestelyt vaihtelevat alueellisesti ja toimialoittain, yleensä hallitukseen kuuluu henkilöitä, jotka eivät ole osa organisaation johtoa. Ellei hallitusta ole, sana "hallitus" viittaa *standardeissa* ryhmään tai henkilöön, joka vastaa organisaation johtamisesta. "Hallitus" voi *standardeissa* tarkoittaa valiokuntaa tai muuta elintä, jolle hallintoelin on delegoinut tiettyjä tehtäviä (esimerkiksi tarkastusvaliokunta).

1.12.2016

Charter

The internal audit charter is a formal document that defines the internal audit activity's purpose, authority, and responsibility. The internal audit charter establishes the internal audit activity's position within the organization; authorizes access to records, personnel, and physical properties relevant to the performance of engagements; and defines the scope of internal audit activities.

Chief Audit Executive

Chief audit executive describes the role of a person in a senior position responsible for effectively managing the internal audit activity in accordance with the internal audit charter and mandatory elements of the International Professional Practices Framework. The chief audit executive or others reporting to the chief audit executive will have appropriate professional certifications and qualifications. The specific job title and/or responsibilities of the chief audit executive may vary across organizations.

Code of Ethics

The Code of Ethics of The Institute of Internal Auditors (IIA) are Principles relevant to the profession and practice of internal auditing, and Rules of Conduct that describe behavior expected of internal auditors. The Code of Ethics applies to both parties and entities that provide internal audit services. The purpose of the Code of Ethics is to promote an ethical culture in the global profession of internal auditing.

Compliance

Adherence to policies, plans, procedures, laws, regulations, contracts, or other requirements.

Conflict of Interest

Any relationship that is, or appears to be, not in the best interest of the organization. A conflict of interest would prejudice an individual's ability to perform his or her duties and responsibilities objectively.

Toimintaohje

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje on asiakirja, joka määrittelee sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoituksen, toimivallan ja vastuun. Sisäisen tarkastuksen toimintaohje (a) määrittää sisäisen tarkastuksen aseman organisaatiossa, (b) antaa tehtävien toteuttamisen edellyttämän valtuutuksen saada tarpeellisia tietoja, tavata tarvittavia henkilöitä ja päästä tarkastamaan asiaan liittyvää fyysistä omaisuutta ja (c) määrittelee sisäisen tarkastuksen toiminnon tehtäväkentän laajuuden.

Sisäisen tarkastuksen johtaja

Sisäisen tarkastuksen johtaja on organisaatiossa johtavassa asemassa oleva henkilö, joka on vastuussa sisäisen tarkastuksen toiminnon tuloksellisesta johtamisesta sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja kansainvälisen ammatillisen ohjeistuksen velvoittavien osien mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen johtaja ja hänelle raportoivat henkilöt ovat suorittaneet asiaankuuluvat ammattitutkinnot ja heillä on sopiva ammatillinen pätevyys. Sisäisen tarkastuksen johtajan nimike tai vastuut voivat vaihdella organisaatioittain.

Eettiset säännöt

IIA:n (The Institute of Internal Auditors) eettiset säännöt ovat periaatteita, jotka ovat tärkeitä sisäisen tarkastuksen ammatille ja käytännöille. Käyttäytymissäännöt kuvaavat tapoja, joita odotetaan sisäisiltä tarkastajilta. Eettiset säännöt koskevat kaikkia tahoja, jotka tuottavat sisäisen tarkastuksen palveluja. Eettisten sääntöjen tarkoituksena on edistää eettisyyttä sisäisen tarkastuksen ammatissa.

Vaatimusten mukaisuus

Politiikkojen, suunnitelmien, menettelytapojen, lakien, sääntösten, sopimusten tai muiden vaatimusten noudattaminen.

Eturistiriita

Mikä tahansa yhteys, joka on tai näyttää olevan organisaation etujen kanssa ristiriidassa. Eturistiriita saattaa vaikuttaa henkilön kykyyn suorittaa tehtävänsä ja velvollisuutensa objektiivisesti.

Consulting Services

Advisory and related client service activities, the nature and scope of which are agreed with the client, are intended to add value and improve an organization's governance, risk management, and control processes without the internal auditor assuming management responsibility. Examples include counsel, advice, facilitation, and training.

Control

Any action taken by management, the board, and other parties to manage risk and increase the likelihood that established objectives and goals will be achieved. Management plans, organizes, and directs the performance of sufficient actions to provide reasonable assurance that objectives and goals will be achieved.

Control Environment

The attitude and actions of the board and management regarding the importance of control within the organization. The control environment provides the discipline and structure for the achievement of the primary objectives of the system of internal control. The control environment includes the following elements:

- Integrity and ethical values.
- Management's philosophy and operating style.
- Organizational structure.
- Assignment of authority and responsibility.
- Human resource policies and practices.
- Competence of personnel.

Control Processes

The policies, procedures (both manual and automated), and activities that are part of a control framework, designed and operated to ensure that risks are contained within the level that an organization is willing to accept.

Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing

The Core Principles for the Professional Practice of Internal Auditing are the foundation for the International Professional Practices Framework and support internal audit effectiveness.

Konsultointipalvelut

Neuvonanto- ja muut sen luonteiset palvelut, joiden luonne ja laajuus sovitaan asiakkaan kanssa ja joiden tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa organisaation toiminnolle ja parantaa organisaation johtamis- ja hallinto-, sekä riskien hallinta- ja valvontaprosesseja ilman, että sisäiselle tarkastajalle lankeaa päätöksentekovastuuta. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi neuvonta, itsearviointin ohjaus ja koulutus.

Valvonta

Ne johdon, hallituksen ja muiden osapuolten toimenpiteet, joilla hallitaan riskejä ja siten lisätään päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä. Johto suunnittelee, organisoii ja ohjaa toimintaa niin, että päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta saadaan kohtuullinen varmuus.

Valvontaympäristö

Hallituksen ja johdon asenne ja toimenpiteet koskien valvonnan tärkeyttä organisaatiossa. Valvontaympäristö luo puitteet sisäisen valvontajärjestelmän ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiselle. Valvontaympäristö sisältää seuraavat osatekijät:

- rehellisyys ja eettiset arvot
- johdon periaatteet ja toimintatapa
- organisaatorakenne
- valtuuksien ja velvollisuuksien jakaminen
- henkilöstöhallinnon menettelytavat ja käytännöt
- henkilöstön pätevyys.

Valvontaprosessit

Ne toimintaperiaatteet, menettelytavat (sekä manuaaliset että automatisoidut) ja valvonnan ajatusmalliin sisältyvät toimet, jotka on suunniteltu ja toteutettu varmistamaan, että riskit pysyvät tasolla, jonka organisaatio on valmis hyväksymään.

Sisäisen tarkastuksen ammatin pääperiaatteet

Sisäisen tarkastuksen ammatin pääperiaatteet ovat kansainvälisen ammatillisen ohjeistuksen perusta. Ne tukevat sisäisen tarkastuksen vaikuttavuutta.

Engagement

A specific internal audit assignment, task, or review activity, such as an internal audit, control self-assessment review, fraud examination, or consultancy. An engagement may include multiple tasks or activities designed to accomplish a specific set of related objectives.

Engagement Objectives

Broad statements developed by internal auditors that define intended engagement accomplishments.

Engagement Opinion

The rating, conclusion, and/or other description of results of an individual internal audit engagement, relating to those aspects within the objectives and scope of the engagement.

Engagement Work Program

A document that lists the procedures to be followed during an engagement, designed to achieve the engagement plan.

External Service Provider

A person or firm outside of the organization that has special knowledge, skill, and experience in a particular discipline.

Fraud

Any illegal act characterized by deceit, concealment, or violation of trust. These acts are not dependent upon the threat of violence or physical force. Frauds are perpetrated by parties and organizations to obtain money, property, or services; to avoid payment or loss of services; or to secure personal or business advantage.

Governance

The combination of processes and structures implemented by the board to inform, direct, manage, and monitor the activities of the organization toward the achievement of its objectives.

Toimeksianto

Eriytynyt sisäisen tarkastuksen työkokonaisuus, kuten varsinainen sisäinen tarkastus, valvonnan itsearviointi, väärinkäytöstutkinta tai konsultointi. Toimeksianto voi sisältää useita yksittäisiä tehtäviä tai toimia, joiden tavoitteena on toteuttaa niihin liittyvät tavoitteet.

Toimeksiannon tavoitteet

Sisäisten tarkastajien määrittelemä yleinen kuvaus siitä, mitä toimeksiannon toteuttamisella aiotaan saavuttaa.

Toimeksiantokohtainen arvio

Sisäisen tarkastuksen yksittäisen toimeksiannon tavoitteisiin ja laajuuteen liittyvä arvosana, päätelmä ja/tai muu kuvaus kyseisen toimeksiannon tuloksista.

Toimeksiantokohtainen työsuunnitelma

Dokumentti, jossa luetellaan toimeksiannon aikana suoritettavat toimenpiteet toimeksiannon toteuttamiseksi.

Ulkopuolinen palvelun tarjoaja

Organisaation ulkopuolinen henkilö tai yritys, jolla on tietyn erityisalan osaamista, taitoa ja kokemusta.

Väärinkäytös

Kaikki laittomat toimet kuten petos, salailu tai luottamuksen rikkominen silloinkin, kun niihin ei liity väkivallalla tai voimakeinoilla uhkaamista. Henkilöt ja organisaatiot syyllistyvät väärinkäytöksiin saadakseen rahaa, omaisuutta tai palveluja, välttääkseen maksuja tai palvelujen menetyksiä tai varmistaakseen henkilökohtaisia tai liiketoiminnallisia etuja.

Johtaminen ja hallinto

Hallituksen toimeenpanema prosessien ja rakenteiden kokonaisuus, jolla se informoi organisaatiota sekä johtaa, ohjaa ja seuraa organisaation toimia tavoitteiden saavuttamiseksi.

1.12.2016

Impairment

Impairment to organizational independence and individual objectivity may include personal conflict of interest, scope limitations, restrictions on access to records, personnel, and properties, and resource limitations (funding).

Independence

The freedom from conditions that threaten the ability of the internal audit activity to carry out internal audit responsibilities in an unbiased manner.

Information Technology Controls

Controls that support business management and governance as well as provide general and technical controls over information technology infrastructures such as applications, information, infrastructure, and people.

Information Technology Governance

Consists of the leadership, organizational structures, and processes that ensure that the enterprise's information technology sustains the organization's strategies and objectives.

Internal Audit Activity

A department, division, team of consultants, or other practitioner(s) that provides independent, objective assurance and consulting services designed to add value and improve an organization's operations. The internal audit activity helps an organization accomplish its objectives by bringing a systematic, disciplined approach to evaluate and improve the effectiveness of governance, risk management and control processes.

International Professional Practices Framework

The conceptual framework that organizes the authoritative guidance promulgated by The IIA. Authoritative guidance is composed of two categories – (1) mandatory and (2) recommended.

Must

The *Standards* use the word "must" to specify an unconditional requirement.

Riippumattomuuden tai objektiivisuuden heikentyminen

Organisatorisen riippumattomuuden tai henkilökohtaisen objektiivisuuden heikentyminen voi johtua henkilökohtaisista eturistiriidoista tai rajoituksista, jotka koskevat tehtäväkenttää, (taloudellisia) voimavaroja, tiedon saantia tai henkilöstön tai omaisuuden käytettävyyttä.

Riippumattomuus

Sellaiset olosuhteet, jotka eivät vaaranna sisäisen tarkastajan tehtävien tasapuolista ja puolueetonta toteuttamista.

Tietotekniset valvontatoimet

Valvontatoimet, jotka tukevat liiketoiminnan johtamista sekä johtamis- ja hallintojärjestelmää. Ne ovat tietoteknistä infrastruktuuria kuten sovelluksia, informaatiota, infrastruktuuria ja ihmisiä koskevia yleisiä ja teknisiä valvontatoimia.

Tietotekniikan johtamis- ja hallintojärjestelmä

Käsittää johtamisen, organisatorisen rakenteen ja prosessit, joilla varmistetaan, että organisaation tietotekniikka tukee organisaation strategioita ja tavoitteita.

Sisäisen tarkastuksen toiminto

Osasto, yksikkö, konsulttiryhmä tai muu(t) ammatinharjoittaja(t), joka tarjoaa itsenäistä, riippumatonta, lisäarvoa tuottavaa ja organisaation toimintaa parantavaa arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Sisäisen tarkastuksen toiminto auttaa organisaatiota saavuttamaan tavoitteensa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan johtamis- ja hallinto- sekä riskienhallinta- ja valvontaprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja parantamiseen.

Kansainvälinen ammatillisten käytäntöjen ajatusmalli

IIA:n hyväksymän ohjeistuksen jäsentävä käsitteellinen ajatusmalli. Ohjeistuksessa on kaksi luokkaa: 1) velvoittava ja 2) suositeltu.

Tulee [tehdä jotakin]

standardeissa käytetään verbiä "tulee [tehdä jotakin]" osoittamaan ehdotonta velvoittavuutta.

1.12.2016

Objectivity

An unbiased mental attitude that allows internal auditors to perform engagements in such a manner that they believe in their work product and that no quality compromises are made. Objectivity requires that internal auditors do not subordinate their judgment on audit matters to others.

Overall Opinion

The rating, conclusion, and/or other description of results provided by the chief audit executive addressing, at a broad level, governance, risk management, and/or control processes of the organization. An overall opinion is the professional judgment of the chief audit executive based on the results of a number of individual engagements and other activities for a specific time interval.

Risk

The possibility of an event occurring that will have an impact on the achievement of objectives. Risk is measured in terms of impact and likelihood.

Risk Appetite

The level of risk that an organization is willing to accept.

Risk Management

A process to identify, assess, manage, and control potential events or situations to provide reasonable assurance regarding the achievement of the organization's objectives.

Should

The *Standards* use the word "should" where conformance is expected unless, when applying professional judgment, circumstances justify deviation.

Significance

The relative importance of a matter within the context in which it is being considered, including quantitative and qualitative factors, such as magnitude, nature, effect, relevance, and impact. Professional judgment assists internal auditors when evaluating the significance of matters within the context of the relevant objectives.

Objektiivisuus

Puolueeton asennoituminen, jonka ansiosta sisäinen tarkastaja voi toteuttaa toimeksiantonsa niin, että hän uskoo työnsä tulokseen eikä tee mitään työn laatuun liittyviä myönnytyksiä. Objektiivisuus edellyttää, ettei sisäinen tarkastaja anna muiden henkilöiden mielipiteiden vaikuttaa omaan arviointeihinsa tarkastusasioissa.

Kokonaisarvio

Sisäisen tarkastuksen johtajan antama arvosana, pääteelmä ja/tai muu tulosten kuvaus, joka koskee laajasti organisaation johtamis- ja hallintotapaa, riskienhallintaa ja/tai valvontaprosesseja. Kokonaisarvio on sisäisen tarkastuksen johtajan ammatillinen arvio, joka perustuu useampien yksittäisten toimeksiantojen tai muiden tehtävien tuloksiin tietyllä aikavälillä.

Riski

Sellaisen tapahtuman mahdollisuus, jolla on vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseen. Riskiä mitataan tapahtuman vaikutuksella ja todennäköisyydellä.

Hyväksytty riskinoton taso

Riskitaso, jonka organisaatio on valmis hyväksymään.

Riskienhallinta

Prosessi, jonka avulla tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan ja valvotaan mahdollisia tapahtumia tai tilanteita sekä luodaan kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamiselle.

Tulisi [tehdä jotakin]

Standardeissa käytetään verbiä "tulisi [tehdä jotakin]" osoittamaan ehtoja, joita odotetaan noudatettavan, elleivät olosuhteet ammatillisen harkinnan perusteella puolla niistä poikkeamista.

Merkittävyys

Asian suhteellinen tärkeys kulloisessakin asiayhteydessä. Siihen vaikuttavat määrälliset ja laadulliset tekijät kuten suuruus, luonne, seuraukset, olennaisuus ja vaikutus. Sisäinen tarkastaja käyttää ammatillista harkintaa arvioidessaan asioiden merkittävyyttä kulloistenkin tavoitteiden kannalta.

Standard

A professional pronouncement promulgated by the Internal Audit Standards Board that delineates the requirements for performing a broad range of internal audit activities, and for evaluating internal audit performance.

Technology-based Audit Techniques

Any automated audit tool, such as generalized audit software, test data generators, computerized audit programs, specialized audit utilities, and computer-assisted audit techniques (CAATs).

Standardi

IIA:n ammattistandardilautakunnan hyväksymä ammatillinen lausunto, joka määrittelee vaatimukset sisäisen tarkastuksen eri tehtävien suorittamiseksi ja sisäisen tarkastuksen toiminnan arvioimiseksi.

Tekniikkapohjaiset tarkastustekniikat

Automatisoituja tarkastuksen työkaluja kuten yleiskäyttöiset tarkastusohjelmistot, testiaineiston luomiseen käytettävät ohjelmat, tietokonepohjaiset tarkastusohjelmat, tarkastuksen erityiset apuohjelmat sekä tietokoneavusteiset tarkastustekniikat.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 24

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1754/00.02.04/2023

Sisäisen tarkastuksen jaosto 8.6.2023 § 24

Valmistelija(t) Sisäisen tarkastuksen päällikkö Tuomas Piesanen, p. 040 504 3844

Selostus asiasta Sisäisen tarkastuksen jaoston tehtävänä on valmistella aluehallitukselle sisäisen tarkastuksen toimintaohje.

Sisäisen tarkastuksen kansainvälisten ammattistandardin (1000-Tarkoitus, toimivalta ja vastuu) mukaan sisäisen tarkastuksen toimintaohje on dokumentti, joka määrittelee sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoituksen, toimivallan ja vastuun. Toimintaohje määrittää sisäisen tarkastuksen aseman organisaatiossa mukaan lukien minkä luonteinen sisäisen tarkastuksen johtajan toiminnallinen raportointisuhde on hallitukseen. Lisäksi se antaa toimeksiannon toteuttamisen edellyttämän valtuutuksen saada tarpeellisia tietoja, tavata tarvittavia henkilöitä ja päästä tarkastamaan asiaan liittyvää fyysistä omaisuutta sekä määrittelee sisäisen tarkastuksen toiminnon tehtäväkentän laajuuden.

Hallitus vastaa sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen lopullisesta hyväksymisestä.

Luonnos toimintaohjeeksi toimitetaan erikseen.

Sisäisen tarkastuksen päällikön ehdotus Keskustellaan toimintaohjeluonnoksesta ja annetaan ohjeet jatkovalmistelulle. Asiaan palataan syyskuun kokouksessa.

Päätös Keskusteltiin toimintaohjeesta ja annettiin ohjeet jatkovalmistelulle. Asiaan palataan syyskuun kokouksessa.

Aluehallituksen puheenjohtaja Maria Kaisa Aula liittyi kokoukseen (Teams) klo 16:10 asian käsittelyn aikana.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 25 Sisäisen tarkastuksen asemointi, tehtävät ja resurssi

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1729/00.02.04/2023

Sisäisen tarkastuksen jaosto 8.6.2023 § 25

Valmistelija(t) Sisäisen tarkastuksen päällikkö Tuomas Piesanen, p. 040 504 3844

Selostus asiasta Hallintosäännön § 102 (Sisäinen tarkastus ja sen tehtävät) mukaan "Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoii arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi aluehallitukselle, ja hyvinvointialuejohtajalle.

Sisäinen tarkastus voi tehdä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada kaikki tarkastustehtävänsä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat sekä käyttöoikeudet.

Aluehallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen.

Sisäisen tarkastuksen kansainvälisten ammattistandardin (2030 -Resurssien hallinta) mukaan sisäisen tarkastuksen johtajan tulee varmistaa, että sisäisen tarkastuksen resurssit ovat tarkoituksenmukaiset, riittävät ja tuloksellisesti hyödynnetyt hyväksytyn suunnitelman toteuttamiseksi.

Sisäisen tarkastuksen päällikön ehdotus Keskustellaan sisäisen tarkastuksen resurssista ja asemoinista.

Päätös Keskusteltiin sisäisen tarkastuksen resurssista ja asemoinnista.

Sisäisen tarkastuksen jaosto esittää aluehallitukselle, että sisäisen tarkastuksen resurssiksi varataan kaksi henkilötyövuotta ja lisäksi varataan resurssi ostopalveluihin (noin 30 päivää). Jaosto esittää, että rekrytointi huomioidaan jo vuoden 2023 talousarvion muutoksena. Rekrytointi esitetään toteutettavaksi välittömästi.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

Jaosto esittää lisäksi, että sisäinen tarkastus sijoitetaan organisatorisesti riippumattomasti hyvinvointialuejohtajan alaisuuteen.

Sari Hovila poistui kokouksesta klo 16:52 asian käsittelyn aikana.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 26 **KPMG: n arviointiraportin tiivistelmä: ERP-ratkaisun tilanneselvitys**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1755/00.02.04/2023

Sisäisen tarkastuksen jaosto 8.6.2023 § 26

Valmistelija(t) Sisäisen tarkastuksen päällikkö Tuomas Piesanen, p. 040 504 3844

Selostus asiasta Keski-Suomen sairaanhoitopiiri pyysi KPMG Oy Ab:ta toteuttamaan D365/DHR-projektin läpikäynnin.

KPMG:n tehdyn toimeksiannon tavoitteena oli arvioida keskeisiä tekijöitä KSSHP:n päätöksenteon tueksi. Arviossa huomioitiin D365/DHR ERP-kokonaisratkaisun kannalta seuraavia asioita: valmiusastetta, kyvykkyyksiä, soveltuvuutta KSSHP:n tarpeisiin sekä käytettävyyttä loppukäyttäjän näkökulmasta.

Sisäisen tarkastuksen päällikön ehdotus Sisäisen tarkastuksen jaosto merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Arviointiraportin tiivistelmä

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 27

Muut asiat

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1712/00.02.04/2023

Sisäisen tarkastuksen jaosto 8.6.2023 § 27

Valmistelija(t) Sisäisen tarkastuksen päällikkö Tuomas Piesanen, p. 040 504 3844

Selostus asiasta **Sisäisen tarkastuksen jaoston kokoukset ajalla 1.8.-31.12.2023 ovat (klo 15-, paikka Tuumaus):**
14.9.
12.10.
9.11.
7.12

Sisäisen tarkastuksen päällikön ehdotus Jaosto merkitsee kokousajankohdat ja -paikat tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

§ 28 **Kokouksen päättäminen**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1713/00.02.04/2023

Sisäisen tarkastuksen jaosto 8.6.2023 § 28

Selostus asiasta

Jaoston puheenjohtaja Eino Nissinen päättää kokouksen.

Päätös

Jaoston puheenjohtaja Eino Nissinen päätti kokouksen klo 17:15.

Sisäisen tarkastuksen jaosto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: § 18 - § 28.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Hyvinvointialueesta annetun lain 139.1 §:n mukaan seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen: Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperustein.

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Keski-Suomen hyvinvointialue, Aluehallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamo

Hoitajantie 1

40620 Jyväskylä

kirjaamo@hyvaks.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanntista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Sisäisen tarkastuksen jaosto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää hyvinvointialueen kirjaamosta.
